

Primljeno: 22.02.2022			
Org.	Broj	Prilož	Taksa
01	55100-331/2022		

ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

„Свети Сава“ - Ниш

Извештај о раду са финансијским извештајем за

2021

Служба за планирање и развој
22.02.2022

Садржај

Уводни део	3-8
Делатност Центра	9-12
Демографски подаци о становништву града Ниш	13-17
Стање и кретање корисника	18-27
Подаци о оствареним правима, мерама и услугама	27-37
Извештаји саветовалишта за породицу	38-40
Рад на побољшању услова за рад, подизање нивоа професионалних капацитета запослених	41
Финансијски извештај за 2021г	42-47

Уводни део

1. Предмет, основа и намена извештаја

Предмет извештаја

Извештај о раду Центра је Законом и Правилником утврђена обавеза која садржи аналитичко-критички поглед, интерпретацију и коментаре у односу на обрађене податке који указују на тенденције и промене у раду. У Извештају су приказани проблеми и тешкоће током пружања заштите и помоћи грађанима и потребне а недостајуће услуге, које би евентуално требало установити у даљем раду.

Основа извештаја

Центар за социјални рад сходно Правилнику¹ води евиденцију и документацију о корисницима, правима које су остварили и услугама које су им пружене чиме се омогућава праћење целокупног процеса рада као и прикупљање и обједињавање података центра ради планирања, утврђивања потреба и развоја нових услуга.

Основу система социјалне заштите представља Центар за социјални рад. На њему се темељи помоћ и подршка најрањивијим и најосетљивијим групама становништва у Србији. Рад ЦСР у Нишу, као и у другим центрима је специфичан, јер га обележава обједињена улога социјалне заштите и органа старатељства.

Закон о социјалној заштити, Породични закон и Правилник о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад су најзначајнији нормативни акти који уређују делатност, одговорност и принципе рада ЦСР. Поред ових, постоје и велик број закона и правилника који детаљније уређују поједине области у раду ЦСР .

¹

Центар за социјални рад као установа са пренетим јавним овлашћењима² одлучује о:

- ✚ остваривању права на новчану социјалну помоћ;
- ✚ остваривању права на додатак за помоћ и негу другог лица;
- ✚ остваривању права на помоћ за оспособљавање за рад;
- ✚ остваривању права на смештај у установу социјалне заштите;
- ✚ остваривању права на смештај одраслог лица у другу породицу;
- ✚ хранитељству;
- ✚ усвојењу;
- ✚ старатељству;
- ✚ одређивању и промени личног имена детета;
- ✚ мерама превентивног надзора над вршењем родитељског права;
- ✚ мерама корективног надзора над вршењем родитељског права.

I. У вршењу јавних овлашћења, центар, у складу са законом, обавља следеће послове:

- ✚ спроводи поступак посредовања - медијације у породичним односима (мирење и нагодба);
- ✚ доставља налаз и стручно мишљење, на захтев суда, у парницама у којима се одлучује о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права;
- ✚ доставља, на захтев суда, мишљење о сврсисходности мере заштите од насиља у породици коју је тражио други овлашћени тужилац;
- ✚ пружа помоћ у прибављању потребних доказа суду пред којим се води поступак у спору за заштиту од насиља у породици;
- ✚ спроводи поступак процене опште подобности хранитеља, усвојитеља и старатеља;
- ✚ врши попис и процену имовине лица под старатељством;
- ✚ сарађује са јавним тужиоцем, односно судијом за малолетнике у избору и применива васпитних налога;

¹ Чл.4, Правилник о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад; Службени гласнику РС", бр. 59/2008 и 37/2010

- ✚ спроводи медијацију између малолетног учиниоца и жртве кривичног дела;
- ✚ подноси извештај о испуњењу васпитног налога јавном тужиоцу, односно судији за малолетнике;
- ✚ присуствује, по одобрењу суда, радњама у припремном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела(аслушање малолетног учиниоца кривичног дела, саслушање других лица), ставља предлоге и упућује питања лицима која се саслушавају;
- ✚ доставља мишљење суду пред којим се води кривични поступак против малолетника у погледу чињеница које се односе на узраст малолетника, чињеница потребних за оцену његове зрелости, испитује средину у којој и прилике под којима малолетник живи и друге околности које се тичу његове личности и понашања;
- ✚ присуствује седници већа за малолетнике и главном претресу у кривичном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела; обавештава суд надлежан за извршење заводске васпитне мере и орган унутрашњих послова када извршење мере не може да започне или да се настави због одбијања или бекства малолетника;
- ✚ стара се о извршењу васпитних мера посебних обавеза;
- ✚ проверава извршење васпитне мере појачаног надзора од стране родитеља, усвојитеља или старатеља и указује им помоћ у извршењу мере;
- ✚ проверава извршење васпитне мере појачаног надзора у другој породици и указује
- ✚ помоћ породици у коју је малолетник смештен;
- ✚ спроводи васпитну меру појачаног надзора од стране органа старатељства тако што се брине о школовању малолетника, његовом запослењу, одвајању из средине која на њега штетно утиче, потребном лечењу и сређивању прилика у којима живи;
- ✚ стара се о извршењу васпитне мере појачаног надзора уз обавезу дневног боравака у установи за васпитавање и образовање малолетника,
- ✚ доставља суду и јавном тужиоцу за малолетнике извештај о току извршења васпитних мера о чијем се извршењу стара;
- ✚ предлаже суду доношење одлуке о трошковима извршења васпитних мера;
- ✚ обавља друге послове утврђене законом.
- ✚ Центар у вршењу јавних овлашћења пружа услуге социјалног рада и покреће судске поступке када је законом на то овлашћен.

Управо због овако прецизно и јасно дефинисаних Законских овлашћења, Центар је дужан да у складу са Правилником³ обезбеди јавност у раду и кроз редовне годишње

³ Чл.5, Правилник о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад; Службени гласнику РС", бр. 59/2008 и 37/2010

извештаје информисе свог оснивача, тј. Град Ниш као и надлежни орган за спровођење контроле стручног рад, односно надлежно Министарство, о свим догађајима, предузетим мерама и услугама у току претходне извештајне године (а преко Републичког завода за социјалну заштиту у Београду)

Извештај се подноси у дескриптивној и нумеричко-статистичкој форми (ка оснивачу тј.граду Нишу а према Републичком заводу за социјалну заштиту кроз програм „Аурора“), како би се на основу нумеричким и квалитативних анализа приказало:

- ✚ Број нових корисника социјалне заштите у Центру
- ✚ Број реактивираних корисника (они који су у извештајној години стављени у пасиву па су се поново јавили за неку врсту помоћи)
- ✚ Укупан број корисника у току године (збир нових и реактивираних)
- ✚ Број пасивизираних корисника (они којима је пружена услуга или примењена мера социјалне заштите па је потреба престала, или је престала из неких других разлога)
- ✚ Коначан број корисника на 31.децембар извештајне године који су активни

Центар на основу ових података о корисницима сагледава флукуацију корисника, њихових потреба и проблема као и примењених стручних поступака кроз које су пружане услуге социјалне заштите, породичноправне или старатељске заштите. Тако се стиче детаљна слика о односу исказаних проблема и потреба корисника и пружених мера и услуга социјалне заштите. Добија се нумеричка али и квалитативна анализа која даље треба да послужи као планирању будућих мера, евалијацији рада Центра, његових служби и стручних радника.

У току израде извештаја користе се подаци Статистичког завода републике Србије, Статистичког билтена града Ниша, као и осталих података добијених од других установа из система социјалне заштите на територији града Ниша. На тај начин рад Центра и подаци о корисницима сагледавају се у ширем контексту на нивоу града и Републике.

Базе за израду извештаја за 2020г. су нам били следећи ресурси:

- Подаци из електронске евиденције Центра за социјални рад која се води у програму „Интеграл“;
- Друга електронска, штампана и писана евиденција, аналитички материјал и прописи у области социјалне заштите;

- Приликом израде Извештаја за 2020. су коришћени и подаци добијени из евиденције сарадничких институција у Граду Нишу;
- Осим наведеног Извештај о раду за 2020. се базира на законској регулативи, по којој смо у обавези да радимо (Закон о социјалној заштити, Породични закон, Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица).

Извештај је намењен:

- ✚ Републичком заводу за социјалну заштиту;
 - ✚ Локалној самоуправи Града Ниша;
 - ✚ Управном одбору Центра за социјални рад;
 - ✚ Надзорном одбору Центра за социјални рад;
 - ✚ Стручној и широј јавности;

Финансирање социјалне заштите се врши из два извора

1. Финансирање из буџета Републике Србије

Из буџета Републике Србије финансирају се права и услуге социјалне заштите, и то:

- ✚ право на новчану социјалну помоћ;
- ✚ право на додатак за помоћ и негу другог лица и право на увећани додаток за помоћ и негу другог лица;
- ✚ услуге породичног смештаја
- ✚ услуге домског смештаја;
- ✚ право на посебну новчану накнаду;
- ✚ право на помоћ за оспособљавање за рад;
- ✚ услуге саветовања и обуке хранитеља и усвојитеља;
- ✚ услуге становања уз подршку за особе са инвалидитетом, осим у јединицама локалне самоуправе чији је степен развијености, утврђен у складу са прописима којима се уређује разврставање јединица локалне самоуправе према степену развијености - изнад републичког просека;
- ✚ услуге смештаја за жртве трговине људима;
- ✚ право на једнократну помоћ у случају угрожености већег броја грађана.

У буџету Републике Србије обезбеђују се средства за финансирање рада: Центара за социјални рад у делу јавних овлашћења.

2. Финансирање из буџета јединице локалне самоуправе

Из буџета јединице локалне самоуправе финансирају се:

- ✚ Дневне услуге у заједници (дневни боравак, смештај у Прихватилиште и Прихватну станицу, Сигурну кућу за жене и децу жртве насиља,
- ✚ социјално становање у заштићеним условима,
- ✚ привремено становање,
- ✚ помоћ у кући,
- ✚ саветодавно-терапијске и социјално едукативне услуге, осим саветовања и обуке хранитеља, остале услуге социјалне заштите у складу са потребама локалне самоуправе,
- ✚ једнократне новчане помоћи и други облици помоћи, програми унапређења социјалне заштите у јединици локалне самоуправе и иновационе услуге...

Делатност центра

Центар обавља делатност која је базично одређена следећим правним актима:

- Законом о социјалној заштити,
- Породичним законом,
- Законом о спречавању насиља у породици,
- Законом о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица,
- Градском Одлуком о правима и услугама из области социјалне заштите на територији Града Ниша,
- Законом о финансијској подршци породици са децом,
- Законом о општем управном поступку,
- Кривичним законом Републике Србије,

Центар поверене послове, као и послове прописане одлуком оснивача, обавља у складу са Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад⁴ као и Правилником о унутрашњој организацији са описом послова и систематизацијом Центра за социјални рад „свети Сава“ Ниш.

Град Ниш у складу са Одлуком о правима из области социјалне заштите на својој територији обезбеђује права и услуге за појединце и породице којима је неопходна друштвена помоћ и подршка ради савладавања социјалних и животних тешкоћа и стварања услова за задовољавање основних животних потреба.

Средствима из буџета Града, средствима самих корисника, њихових сродника или лица обавезних на издржавање корисника као и од донатора и других извора у складу са законом се финансирају услуге социјалне заштите, материјална подршка и друге врсте материјалне помоћи прописане овом Одлуком о правима из области социјалне заштите на територији Града Ниша.

⁴ („Сл. гласник РС“, бр. 59/08, 37/10, 39/11- др. правилник и 1/2012),

Права и услуге које обезбеђује локална самоуправа, а о чијем остваривању одлучује и које пружа Центар за социјални рад су:

- Помоћ у кући;
- Дневни боравак;
- Смештај у прихватилиште и прихватну станицу;
- Социјално становање у заштићеним условима;
- Привремено становање.

Право на материјалну подршку остварује се ради обезбеђења егзистенцијалног минимума и подршке социјалној укључености појединца и породице. Материјална подршка остварује се као право и то:

- Право на опрему корисника за смештај у установу социјалне заштите или другу породицу;
- Право на једнократну помоћ;
- Право на бесплатан оброк;
- Право на ослобађање од плаћања комуналних услуга;
- Право на накнаду трошкова сахране;
- Право на накнаду трошкова за вантелесну оплодњу;
- Право на интервентну једнократну новчану помоћ.

- Помоћ у кући обухвата помоћ у обезбеђивању исхране, допремање хране у стан или припремање хране у стану, у одржавању личне хигијене, одевних предмета и постељине, при кретању, при одласку лекару, загревању стана и друге услуге које се односе на одржавање стана.

- Дневни боравак за лица ометена у развоју има дете ометено у физичком или психичком развоју, оболело од аутизма, са поремећајима у друштвеном понашању и одрасло лице које има право на смештај у установу или другу породицу. Ова услуга се се обезбеђује за особе узраста од пет до тридесет година старости. Услуге дневног боравка Установа "Мара" Ниш свим корисницима пружа бесплатно.

- Прихватилиште је облик привременог збрињавања лица, која су изненада остала без смештаја или из других разлога морају да буду збринута ван своје породице. У Прихватилишту се пружају услуге смештаја, исхране и преноћишта, одржавања личне хигијене, здравствена заштита, саветодавно-терапијске услуге и друго. Привремени смештај у прихватилишту пружа се:

1. деци без адекватног родитељског старања;
2. деци са поремећајем у понашању;
3. женама и деци жртвама породичног насиља;
4. и лицима која су изненада остала без смештаја или из других разлога морају да буду збринута ван своје породице;

- ❖ Лица која се нађу у скитњи или у другим случајевима када им је неопходно организовано збрињавање се смештају у Прихватну станицу, док се не успостави

контакт са надлежним центром за социјални рад, односно док се омогући повратак лица у место пребивалишта, или док се за њих не утврди одговарајући облик социјалне заштите. Боравак у Прихватној станици може трајати најдуже до седам дана.

- Социјално становање је врста услуге смештаја, која се организује на подручју Града Ниша, у објектима предвиђеним посебним актом. Право на смештај у објектима социјалног становања имају социјално угрожене породице и појединци, који су корисници права на новчану социјалну помоћ, по основу неспособности за привређивање, по Закону о социјалној заштити, а који су стамбено угрожени. Привремено становање је врста услуге смештаја, којом су обухваћена деца и омладина без родитељског старања, којој је по основу закона престао смештај у установама социјалне заштите, односно хранитељској породици, са пребивалиштем на територији Града Ниша. Привремено становање остварује се у трајању до једне године.
- ❖ Право на материјалну подршку остварује се ради обезбеђења егзистенцијалног минимума и подршке социјалној укључености појединца и породице. Материјална подршка остварује се као право и то:
 - Право на опрему корисника за смештај у установу социјалне заштите или другу породицу има лице које се упућује у установу социјалне заштите или другу породицу, а ту опрему не може само да обезбеди, нити му је могу обезбедити сродници који су према Закону о породици дужни да учествују у његовом издржавању.
 - Право на једнократну помоћ има појединац и породица који се нађу у стању социјалне потребе, коју не могу самостално превазићи, нарочито у случајевима задовољавања основних животних потреба.
 - Право на бесплатан оброк имају сва лица корисници новчане социјалне помоћи са утврђеним потпуним губитком радне способности према прописима о раду и о пензијском и инвалидском осигурању, под условом да имају пребивалиште на територији Града Ниша најмање годину дана.
 - Право на ослобађање од плаћања комуналних услуга, накнаде за испоручену топлотну енергију, утрошену воду и изношење смећа припада породици односно појединцу ако живи сам у домаћинству, а користи најмање две врсте комуналних услуга.
 - Право на накнаду трошкова сахране – бесплатно се сахрањују: лица без прихода смештена у установу социјалне заштите или другу породицу за чији смештај трошкове сноси надлежно министарство, лица без пребивалишта која се у тренутку смрти нађу на подручју Града Ниша, корисници права на новчану социјалну помоћ као и друга лица без прихода у домаћинству, а која немају сроднике или имају сроднике за које Центар за социјални рад утврди да нису у могућности да сnose трошкове сахране.

- Право на интервентну једнократну новчану помоћ обезбеђује се појединцу и породици који се налазе у стању тренутне и изузетно тешке ситуације и стамбене угрожености, коју не могу самостално да превазиђу, изазване пожаром, поплавом или другом непогодом, у износу од две до пет просечних нето зарада исплаћених у Граду Нишу у претходном месецу.

Одлука о правима из области социјалне заштите на територији Града Ниша се диманички мења и добија своје измене и нове елементе како би пратила стање потреба и проблема грађана на територији града Ниша. Такође град Ниш кроз ову Одлуку прати и законску регулативу Републичких институција и на тај начин се синхронизује са социјалном политиком и стратегијом државе.

Центар за социјални рад кроз своје годишње планове и извештаје иницира нове мере и услуге јер има увид у стање и кретање проблема и потребе корисника кроз свој свакодневни рад. Такође, Центар кроз своју службу за планирање и развој повремено врши истраживања популација грађана које су узете као фокус.

Рад Центра је препознатљив у делу едукативне и издавачке делатности јер већ 25 година традиционално одржава стручни скуп познат под називом „Октобарски сусрети у социјалној заштити“ који је означен као међународни догађај у домену социјалне заштите. Издавачка делатност центра се огледа у објављеним монографијама стручних радова са скупова.

Саветовалиште за породицу је посебан организацијски и методолошки део који се заснива у свом раду на принципу добровољности и сарадње корисника. У својим активностима саветовалиште узима највећи организацијски део одговорности за Октобарске сусрете и издавачку делатност. Такође, спроводи и специфичне едукације из дела саветодавно-терапијског рада. О томе више у самом извештају саветовалишта.

Демографски подаци о становништву града Ниша

Град Ниш представља административни центар Нишавског округа коме припадају општине Алексинац, Гаџин Хан, Дољевац, Мерошина, Ражањ и Сврљиг. На основу података са последњег Пописа становништва од 2011 г. на овом подручју живи 376.319 становника. Град Ниш има 18 приградских насеља и 52 насеља у руралном подручју. Данас град чине пет градских општина: градска општина „Медијана“, „Палилула“, „Пантелеј“, „Црвени Крст“, и „Нишка Бања“ са укупно 260237 становника.

УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД БРОЈА СТАНОВНИКА ПО ПОПИСИМА⁵ (по годинама извршеног пописа и општинама)

	Подаци према спроведеним пописима				Подаци према проценама броја становника			
	број становника			број домаћинства		стање 30.06.		стање 30.06.
	укупно	од тога: градско	становника на 1 km ²					
1879	-	12 217	-	-	2000	250 221	2012	259 790
1910	-	24 949	-	-	2001	250 260	2013	259 125
1921	-	25 109	-	-	2002	250 847	2014	258 500
1931	-	36 465	-	-	2003	251 198	2015	257 883
1948	105 749	49 332	187	27 186	2004	252 131	2016	257 348
1953	118 464	58 656	210	29 270	2005	253 214	2017	256 825
1961	146 524	81 250	251	39 448	2006	254 164	2018	256 381
1971	193 509	127 654	332	56 156	2007	254 970	2019 ¹⁾	255 901
1981	230 711	164 101	396	71 834	2008	255 295		
1991	248 086	179 570	416	78 091	2009	255 479		
2002	250 518	178 161	420	85 269	2010	255 699		
2011	260 237	187 544	436	89 903	2011	260 307		

Број становника по пописима до 2011 .

	Град Ниш	Градска општина Медијана	Градска општина Нишка Бања	Градска општина Палилула	Градска општина Пантелеј	Градска општина Црвени Крст
2006	254 164	88 439	15 352	73 288	43 069	34 016
2007	254 970	88 602	15 325	73 610	43 371	34 062
2008	255 295	88 608	15 345	73 831	43 545	33 966
2009	255 479	88 532	15 315	73 951	43 750	33 931
2010	255 699	88 504	15 235	74 054	43 993	33 913
2011	260 307	86 046	14 690	73 825	53 393	32 353
2012	259 790	85 771	14 607	73 791	53 424	32 197
2013	259 125	85 607	14 552	73 584	53 394	31 988
2014	258 500	85 555	14 482	73 317	53 387	31 759
2015	257 883	85 463	14 419	73 140	53 351	31 510
2016	257 348	85 340	14 342	73 049	53 348	31 269
2017	256 825	85 180	14 262	72 942	53 350	31 091
2018	256 381	85 012	14 210	72 843	53 377	30 939
2019 ¹⁾	255 901	84 880	14 088	72 750	53 388	30 795

Процењен раст становништва до 2019

⁵ Извор података: Републички завод за статистику Србије, Статистика становништва, Саопштење СН70 – Процене становништва, 2019., број 172 од 01.07.2020 и Статистички билтен града Ниша бр. 4-6 (2020.)

Преглед броја становника Нишавског округа

Регион Област Град – општина	Укупно Total	Старост / Age									
		0–4	5–9	10–14	15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49
Нишавска област	376319	16205	17403	17482	20953	22418	24887	25839	25751	24434	24970
Град Ниш	260237	11846	12218	12132	14731	16084	18606	19132	18733	17509	17805
Ниш – Медијана	85969	3734	3616	3529	4400	5055	6474	6714	6288	5548	5611
Ниш – Нишка Бања	14680	594	649	637	830	878	918	965	935	960	1075
Ниш – Палилула	73801	3518	3704	3651	4395	4811	5229	5467	5367	5149	5244
Ниш – Пантелеј	53486	2512	2616	2639	3137	3337	3848	3966	4021	3645	3648
Ниш – Црвени Крст	32301	1488	1633	1676	1969	2003	2137	2020	2122	2207	2227
Алексинач	51863	2079	2427	2465	2980	3041	3074	3208	3350	3193	3234
Гаџин Хан	8389	169	272	301	321	331	343	328	400	453	489
Доњевац	18463	864	892	965	1061	1172	1076	1158	1165	1196	1277
Мерошина	13968	561	699	719	848	828	712	805	840	879	916
Ражањ	9150	299	366	409	450	381	418	442	524	491	470
Сврљиг	14249	387	529	491	562	581	658	766	739	713	779

Сагледавајући податке у табели, уочава се тренд благог али константног пада броја становника на територији града Ниша. То је нажалост и тренд депопулације становништва Србије због ниже стопе наталитета. Из овог разлога предузете су стратегијске мере на нивоу земље како би се стопа наталитета повећала кроз мере пронаталитетне политике и Стратегију подстицања рађања ⁶

Витални догађаји

Ови подаци се односе на статистичке показатеље броја новорођених особа, умрлих, природног прираштаја као и статистику склопљених и разведених бракова у мереном периоду од 2007 – 2020.

	Живорођени		Умрли		Природни прираштај		Умрла одојчад		Живорођени уз стручну помоћ	Лечени пре смрти	Бракови		
	број	на 1000 становника	број	на 1000 становника	број	на 1000 становника	број	на 1000 живорођених			закључени	број	на 1000 закључених
2007	2 544	10,0	3 244	12,7	-700	-2,7	15	5,9	2 542	2 930	1 471	447	303,9
2008	2 539	9,9	3 156	12,4	-617	-2,4	22	8,7	2 532	2 695	1 329	373	280,7
2009	2 612	10,2	3 266	12,8	-654	-2,6	25	9,6	2 611	2 725	1 306	372	284,8
2010	2 611	10,2	3 162	12,4	-551	-2,2	22	8,4	2 611	2 753	1 327	236	177,8
2011	2 482	9,7	3 316	13,0	-834	-3,3	23	9,3	2 482	2 935	1 296	417	321,8
2012	2 465	9,5	3 291	12,7	-826	-3,2	15	6,1	2 464	2 987	1 180	364	308,5
2013	2 423	9,4	3 190	12,3	-767	-3,0	14	5,8	2 423	2 855	1 215	429	353,1
2014	2 420	9,4	3 362	13,0	-942	-3,6	14	5,8	2 419	2 936	1 359	492	362,0
2015	2 364	9,2	3 355	13,0	-991	-3,8	12	5,1	1 361	451	331,4
2016	2 448	9,5	3 284	12,8	-836	-3,2	15	6,1	1 410	312	221,3
2017	2 498	9,7	3 417	13,3	-919	-3,6	12	4,8	1 420	348	245,1
2018	2 510	9,8	3 484	13,6	-974	-3,8	10	4,0	1 389	349	251,3
2019	2 514	9,8	3 485	13,6	-971	-3,8	19	7,6	1 408	436	309,7
2020 ²⁾	2 341	9,2	4 344	17,1	-2 003	-7,9	21	9,0	894	411	459,7

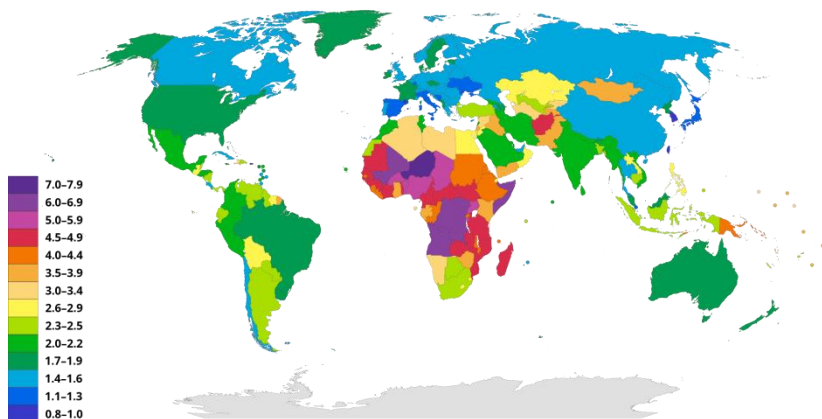
Табела 5. ВИТАЛНИ ДОГАЂАЈИ, ПО ГРАДСКИМ ОПШТИНАМА ГРАДА НИША ¹⁾²⁾, 2020

	Живорођени		Умрли		Природни прираштај		Умрла одојчад		Просечна старост мајке при рођењу првог детета	Стопа укупног фертилитета	Бракови		
	број	на 1000 становника	број	на 1000 становника	број	на 1000 становника	број	на 1000 живорођених			закључени	број	на 1000 закључених
Град Ниш	2 341	9,2	4 344	17,1	-2 003	-7,9	21	9,0	29,5	1,4	894	411	459,7
ГО ³⁾ Медијана	837	9,9	1 506	17,8	-669	-7,9	13	15,5	30,7	1,5	381	182	477,7
ГО Нишка Бања	115	8,3	286	20,6	-171	-12,3	1	8,7	29,0	1,4	40	16	400,0
ГО Палилула	644	8,9	1 119	15,4	-475	-6,5	3	4,7	28,7	1,4	209	124	593,3
ГО Пантелеј	443	8,3	813	15,3	-370	-7,0	-	-	29,9	1,3	154	50	324,7
ГО Црвени Крст	302	9,9	620	20,3	-318	-10,4	4	13,2	27,4	1,6	110	39	354,5

⁶ Стратегија подстицања рађања, Члан 45. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС и 44/14)

Ови бројеви дају исту закономерност и у територијалној расподели по градским општинама. Уочава се већа стопа смртности новорођенчади у општини Црвени крст (13,2 /100), што се може протумачити чињеницом да је у тој општини насељен већи број Ромске популације са животним условима испод стандарда али и Медијана (15,5/100), обзиром на број становника те општине.

Чињеница да стопа фертилитета (просечног броја деце које роди једна мајка у периоду плодности) на територији града Ниша 1,4 у односу на 1,5 (за 2019), представља пад ионако малог малог индекса .

Мере активне пронаталитетне политике, морају бити примењене што пре и на целом простору државе, водећи рачуна свакако да се

најугроженији делови Србије посебно стимулишу свим мерама за повећање наталитета. У томе социјална заштита има непосредну улогу кроз мере које прописује локална самоуправа. Једна од мера је надокнада трошкова за поступак накнаде трошкова за поступак вантелесне оплодње које на територији Града спроводи Секретаријат за дечију и социјалну заштиту.

Национална структура становништва

Процентуална заступљеност по националном обележју је следећа: Срби, 93.52%. Са последњег Пописа 2011. године само 2.68% чине Роми, али је претпоставка да партиципирају са одприлике 10% у односу на укупан број становника у Нишу

	Попис 2011.					
	1961	1971	1981	1991	2002	2011
Укупно Град Ниш,	146 524	193 509	230 711	248 086	250 518	260 237
Национално се изјаснили	145 827	187 681	217 895	247 554	245 534	254 796
Нису се изјаснили	486	3 770	11 253	162	1 460	3 018
Срби,	139 169	178 041	205 652	229 378	235 657	243 381
Албанци,	144	191	198	121	99	97
Бошњаци,	-	-	-	-	24	44
Бугари,	681	1 184	1 028	1 097	799	927
Буњевци,	-	-	-	-	7	10
Власи,	-	-	-	-	12	15
Горанци,	-	-	-	-	75	202
Југословени,	-	-	-	-	664	416
Мађари,	85	114	92	88	58	68
Македонци,	874	1 370	1 459	1 465	715	823
Муслиманци,	1 022	1 181	603	318	89	58
Немци,	-	-	-	-	14	28
Роми,	-	1 905	4 962	5 652	5 687	6 996
Румуни,	-	-	-	-	13	26
Руси,	-	-	-	-	37	62
Русини,	-	-	-	-	4	4
Словаци,	-	-	-	-	13	38
Словенци,	401	378	293	189	92	104
Украјинци,	-	-	-	-	27	20
Хрвати,	946	1 049	856	705	417	398
Црногорци,	937	1 955	2 394	2 231	846	659
Чеси,	-	-	-	-	11	-
Остали,	1 568	313	358	6 310	174	420
Непознато,	211	2 058	1 563	370	3 473	2 362

Структура запослености становништва

Преглед упослености по секторима у периоду 2015- 2020г.

	Укупно	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих											
		свега	запослени у правним лицима	од тога:								трговина на велико и мало и поправка моторних возила	саобраћај и складиштење
				предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих	пољо-привреда, шумарство и рибарство	рударство	прерађивачка индустрија	снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	снабдевање водом и управљање отпадним водама	грађевинарство			
2015	69 292	69 113	55 526	13 587	233	52	12 957	1 064	1 946	2 764	11 572	6 338	
2016	75 459	75 311	60 508	14 803	196	79	16 060	900	1 794	2 937	13 226	5 604	
2017	77 228	77 104	61 609	15 495	214	66	17 572	950	1 691	2 643	13 793	5 313	
2018	79 285	79 184	63 076	16 108	202	62	18 152	903	1 676	2 994	13 908	5 365	
2019	82 198	82 109	65 632	16 477	187	140	21 072	806	1 941	3 190	13 577	5 408	
2020	84 630	84 549	68 130	16 419	182	124	22 413	862	2 090	3 311	13 182	5 324	

(наставак)

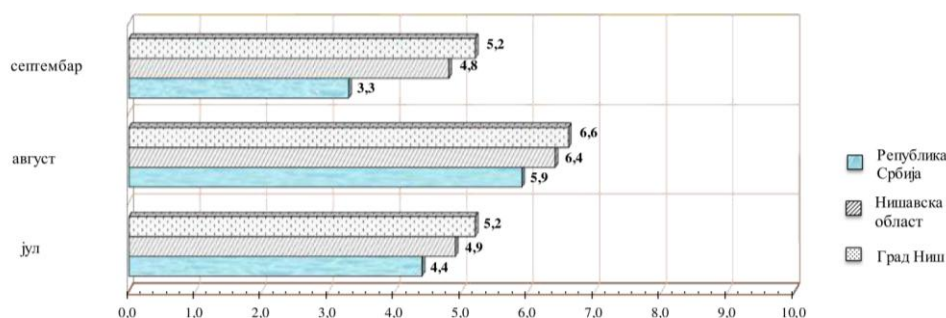
	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих											Регистровани индивидуални пољопривредници
	услуге смештаја и исхране	информисање и комуникације	финансијске делатности и делатност осигурања	пословање некретностима	стручне, научне, иновационе и техничке	административне и помоћне услужне	државна управа и обавезно социјално	образовање	здравствена и социјална заштита	уметност, забава и рекреација	остале услужне делатности	
2015	2 787	2 278	1 933	281	2 690	1 649	3 680	6 344	7 914	1 189	1 440	179
2016	2 887	2 410	1 508	95	2 947	3 282	3 857	6 360	8 318	1 249	1 604	148
2017	3 087	2 691	1 398	99	3 171	3 012	3 960	6 318	8 241	1 358	1 526	124
2018	3 332	2 976	1 464	124	3 342	2 885	3 977	6 495	8 321	1 364	1 641	101
2019	3 541	3 077	1 446	130	3 559	2 159	4 139	7 261	7 542	1 256	1 677	89
2020	3 566	3 612	1 569	149	3 657	2 363	4 047	7 275	7 856	1 258	1 708	81

(Статистички билтен града Ниша бр.7-9-2021)

По утврђеној методологији обрачунавања упослености (свих лица која имају формални правни уговор о запослењу са послодавцем) а који се узима као годишњи просек из марта и септембра текуће године, примећује раст упосленика у 2020г. у односу на 2019г. за 2489 лица. Постоји благи пад броја упослених код предузетника и трговине на велико. Највећи раст је у ИТ сектору. Табела приказује упосленост према делатностима и привредним секторима.

Графикон представља кретање реалних зарада у мереном периоду у Србији, Нишавском управном округу и самом Нишу.

Графикон 10. Кретање реалних зарада, 2021.

Подаци о корисницима

Центар за социјални рад током године користећи апликативни софтвер за вођење евиденције и документације о корисницима евидентира све улазне индикаторе битне за накнадни рад стручних радника. На основу тих података врши се иницијална евиденција, формирање сета образаца за стручни рад, доношење решења у првостепеном управном поступку и свако друго евидентирање битно за пружање услуга и примену мера ка подносиоцима захтева и активним корисницима.

Касније током извештајних периода и у тренутним ситуацијама ти подаци служе за детаљне анализе и статистике.

И овај, годипњи извештај о раду Центра темељи се искључиво на тим подацима и зависи о конзистентности података и степена ажурности у раду стручних радника.

Ипак основа статитичке слике стручног рада Центра су две врсте индикатора:

1. Потребе и проблеми корисника
2. Мере у услуге социјалне, породично-правне заштите

Када се каже да неко лице подноси захтев за остваривање неког права, пре свега треба имати на уму та то лице има неку потребу коју треба да задовољи или проблем који треба да реши. Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад, прописани су ти индикатори који одређују врсту проблема и сврставају кориснике у одређене категорије. Управо на основу ових индикатора добијамо прегледе који нам групишу лица-кориснике у одрешене категорије (материјално угрожена лица, лица са посебним потрербама, злостављана лица... итд)

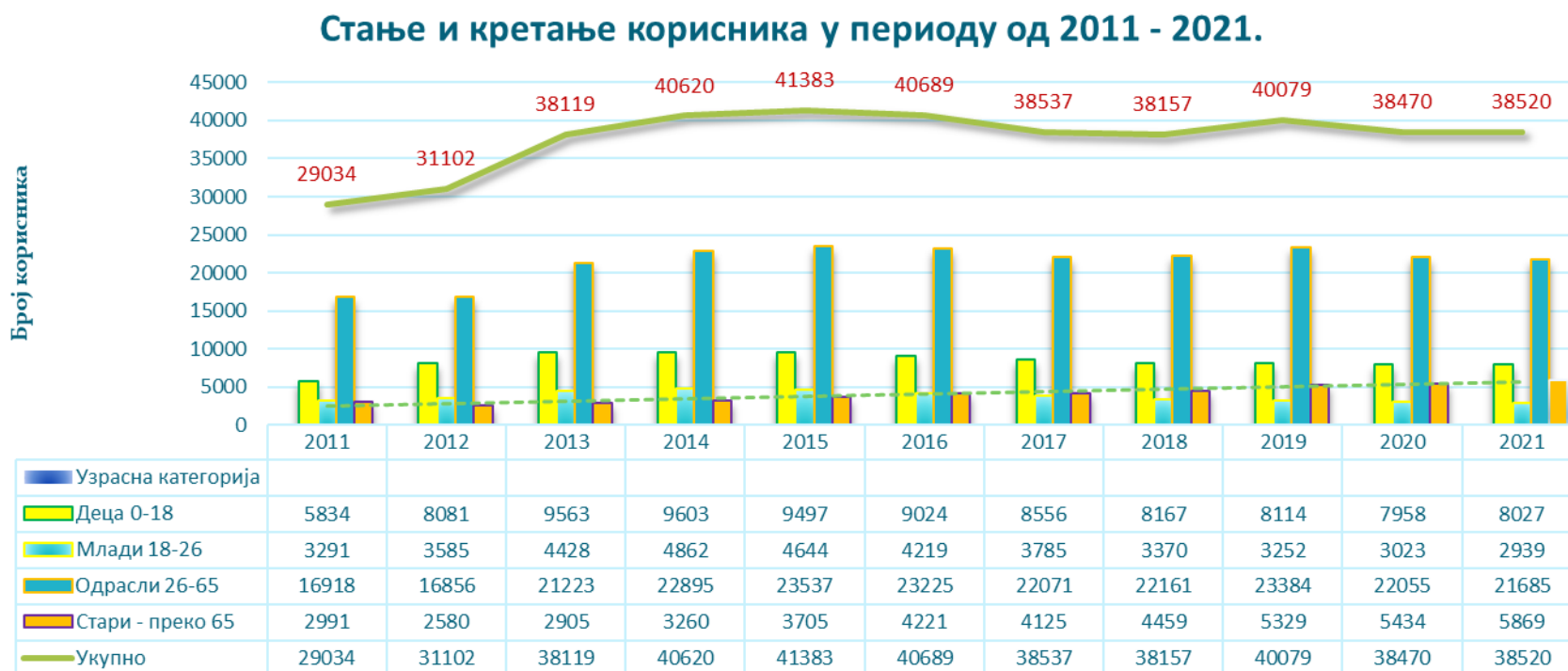
Исто тако у току поступка вођења случаја или пружања неке услуге, Центар евидентира сваком кориснику коју је врсту услуге пружио или којом мером је корисник сагледан.

Свако лице-корисник може имати више проблема и потреба у моменту јављања и тражења помоћи од Центра (материјално угрожено лице које је пријавило злостављање) и може му се пружити више адекватних мера ради задовољавања одређеним потреба и санирања одређених неповољних стања. (корисник-ца може бити привремено смештен-а у установу за смештај лица над којима је вршено насиље и истовремено се пружити нека врста материјалне подршке).

Ваља напоменути да су сви подаци представљени по узрасним групама и то кроз групу : Деце, младих , одраслих и старих (приказане линије тренда у зеленим нијансама)

Стање и кретање корисника 2011-2021

Ради прегледнијег увида у кретање броја корисника Центра за социјални рад „Свети Сава“ Ниш, ова табела и графикон (Табела 1) приказују једанаестогодишњи период рада, прикупљања података и обраде истих.

Број корисника у узрасним категоријама деца и стари имају благи раст у 2021г. док категорије младих и одраслих имају веома благи пад броја.

За боље разумевање приказаних података, потребно је појаснити појам број корисника новчане социјалне помоћи. Број корисника новчане социјалне помоћи представља број свих чланова породице која је стекла право на ову врсту материјалне подршке укључује носиоца права на кога се води то право (решење) плус сви остали чланови породице који се налазе на истом решењу.

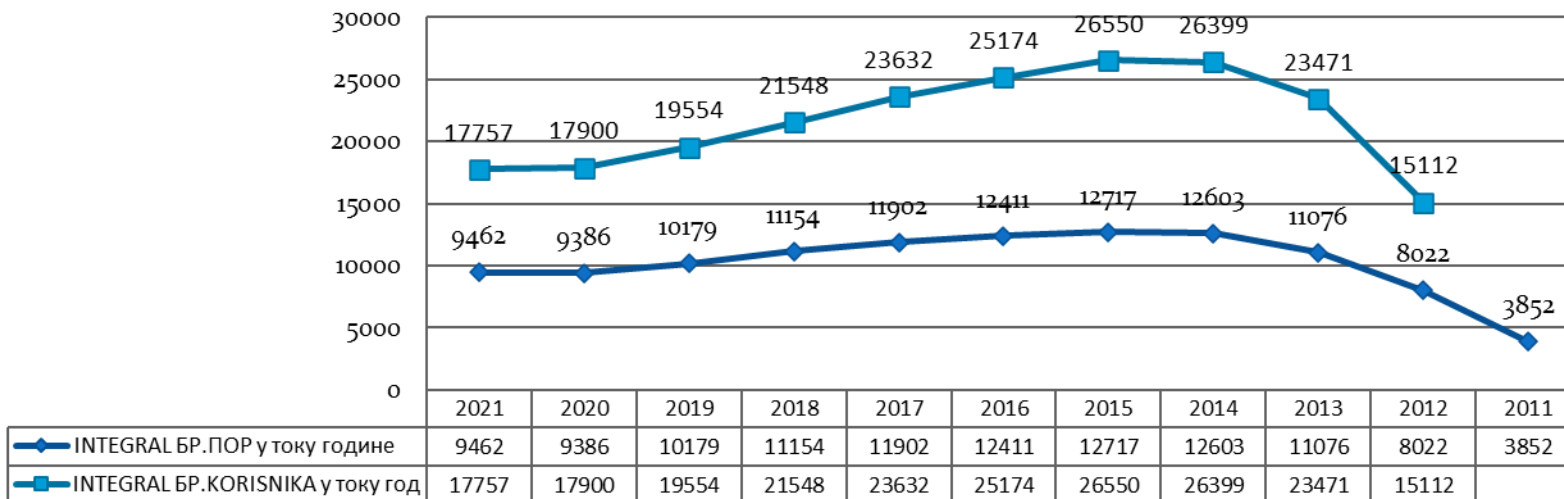
Такође је битно објаснити да се током једне календарске године број породица и корисника мења нарочито у периоду преиспитивања права а који се манифестује обично смањењем корисника у последњем тромесечју године.

Поред тога Закон предвиђа прекид права на 3 месеца у току године, породицама који имају већи број од половине радно способних лица, тако да у току године **једна породица током календарске године улази и излази из система до два пута**.

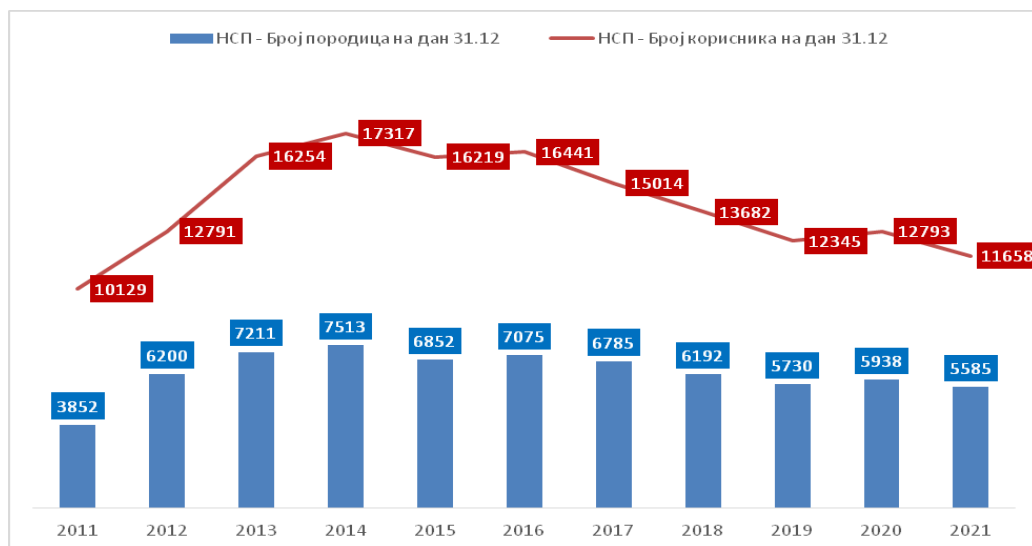
График 2(испод) приказује **број породица** (доња линија) и **број корисника** (горња линија) крозу **флукуацију** (број корисника НСП који током године улазе у систем, излазе и поново се реактивирају).

График 2.

Флукуација породица и корисника НСПа у току године за период 2011-2021

Тај број је из тог разлога већи од броја породица у пресеку (узети месец мерења) График 3 на следећој страни.

Број корисника новчане социјалне помоћи као најзаступљивији облик материјалне подршке грађана, има своје закономерности. Једна од њих је да се број корисника смањује у последњем тромесечју текуће године као последица завршетка обимног процеса преиспитивања права од стране стручних радника. Један извесни број корисника губи право у том периоду због новоутврђених чињеница од значаја на коришћено право као и због законског ограничења овог права на 9 мес.(од датума почетка коришћења), за породице где је број радно способних чланова већи од 50% као и корисника који сами уживају ово право а радно су способни и на евиденцији су националне службе за запошљавање.

График 3 и 4.

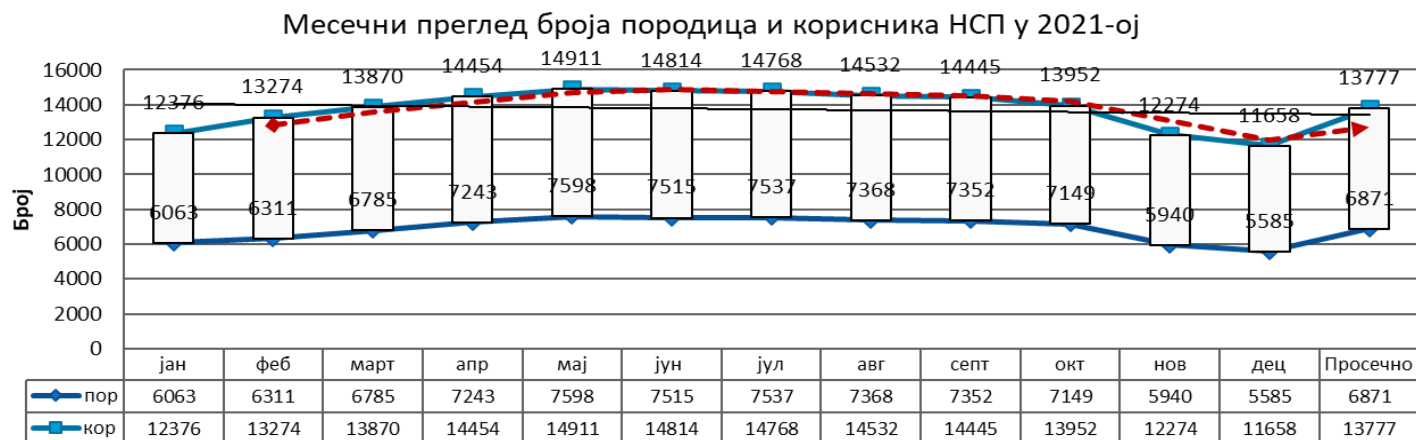

График 4. - Кретање месечног броја породица и корисника у току 2021г. (последњи број – просечан број)

Резимирајући приказане статистичке показатеље, још једном наглашавамо разлику између броја корисника који флукутирају (улазе и излазе из система материјалне подршке), броја корисника на дан пресека (децембар када је тај број најмањи) и броја корисника и породица по месецима у току године. Графикони 2 и 3 за период од 11 год. детерминишу макроекономска и друштвена клима у држави, док график 4 приказују извесну константу раста и пада броја корисника новчане социјалне помоћи у току мерене године а синусоидног је облика (црвена испрекидана линија – тренд).

Говорећи о процесу аплицирања права на новчану социјалну помоћ, треба рећи да је ⁷ Закон о електронској управи у чл. 17, 18 и 23, омогућио да грађани путем е-сервиса подносе захтеве и поднеске за остваривање права из области социјалне заштите. То наравно у почетној фази коришћења ових сервиса није чест случај, јер зависи од више фактора: степена функционалне писмености потенцијалних корисника, техничке опремељености (поседовање рачунара или паметних телефона), умеће коришћења информационих технологија и е-сервиса и на крају уопште доступности истих.

Ипак ови сервиси (Е-Зуп, Е-беба) су помогли овлашћеним органима и лицима да брзо приступе поузданим подацима који су од значаја за вођење поступака (родитељски додатак, новчана социјална помоћ, додатак за негу и помоћ другог лица...)и на тај начин убрзају процес остваривања права. Такође, Законом је предвиђено да овлаћени орган прикупи чињенице о којима постоји службена евиденција и које су од значаја за остваривање права за које је неки грађанин поднео захтева.

Још један електронски сервис у склопу дигитализације државне управе ће бити доступан од марта 2022.г а то је **социјална карта грађана Републике Србије** и он заправо садржи податке о грађанима Србије из за сада 7 различитих система на једном месту, тако да ће овлашћеним лицима бити лакше да једним упитом добију све релевантне податке о грађанима који су иницирали неки поступак или коришћење неког права из области социјалне заштите.

⁷ "Службени гласник РС", број 27 од 6. априла 2018.

Стање и кретање корисника по узрасним категоријама

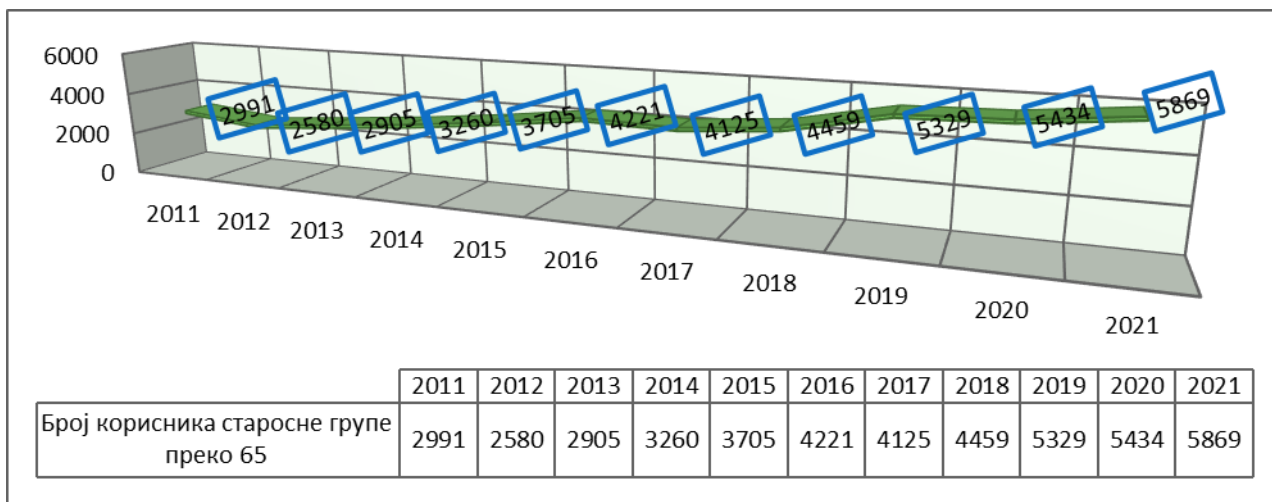
Узрасна структура корисника на евиденцији Центра дуги низ година има један процентуални однос где група одраслих од 26-65г. чини процентуално најзаступљенију категорију корисника и то 56,29% (2021: 21685) од укупног броја активних корисника у току године. У тој старосној групи највећи број корисника су **корисници материјалне подршке** (новчана социјална помоћ, једнократне новчане помоћи, нега и помоћ другог лица, корисници субвенција, корисници статуса енергетски заштићеног купца.)

Следе деца до 18г. у проценту од 20,84% и млади 7,62%.

(Табела 1)

ДЕЦА, МЛАДИ, ОДРАСЛИ, СТАРИЈИ	Пренети М	Пренети Ж	Пренети	Реактивирани 1	Реактивирани 2	Реактивирани	Нови М	Нови Ж	Нови	Укупно М	Укупно Ж	Укупно	У пасиву М	У пасиву Ж	У пасиву	Стање М	Стање Ж	Стање
DECA	3602	3020	6622	224	152	376	595	434	1029	4421	3606	8027	706	530	1236	3715	3076	6791
MLADI	1223	1294	2517	88	88	176	98	148	246	1409	1530	2939	300	295	595	1109	1235	2344
ODRASLI	8727	10409	19136	581	648	1229	726	594	1320	10034	11651	21685	1328	1459	2787	8706	10192	18898
STARUJI	2153	2997	5150	73	105	178	210	331	541	2436	3433	5869	314	416	730	2122	3017	5139
УКУПНО:	15705	17720	33425	966	993	1959	1629	1507	3136	18300	20220	38520	2648	2700	5348	15652	17520	33172

Категорија старијих преко 65 година (15,24%) има тренд постепеног раста уназад од 2011 – 2021. (Табела 2.) То показује да је тај део популације грађана Ниша везан за подршку и интервенцију Центра и локалне заједнице више од осталих узрасних група (у процентуалном а не апсолитном броју). Опет логично је да се та популација грађана у стању социјалне потребе стално допуњује из радно способне популације одраслих особа и то оних који се у радно активном периоду не обезбеде у материјалном смислу, не задрже добре и стабилне социјалне и породичне везе као и солидан соцо материјални статус.

Овакав паритет заступљености узрасних група корисника социјалне и породично правне заштите, захтева да се фокус ипак мало помери ка доњој и горњој узрасној групи, тј. ка деци и старим особама. То су дефакто најугроженије групе биолошким ограничењима, радном способношћу као и правним статусом (са још нестеченим статусом радне способности или губитком радне способности). Најбројнија узрасна група корисника од 26 до 64 год. јесу они који имају највећи радни потенцијал, као и правни и социјални статус. Ту наравно говоримо о **радно способним лицима**.

У ранијим системским решењима та категорија грађана је била потпомогнута кроз друге системиме (службе запошљавања, задруге, студенске задруге).

Опет, ово је само подсећање на ранија решења и идеја за евентуалнуалну редистрибуцију тежишта социјалне подршке грађанима у временима када то комплетна економска ситуација дозволи.

У свом годишњем програму за 2022.г предвидели смо истраживање којим би се урадило мапирање системски слабо видљивих грађана који живе у нешем најближем окружењу и који се сами слабо сналазе у трагању за социјалном подршком. Те суграђане и комшије добро познају из најближег окружења. Идеја је да са професионалним управницима зграда идентификујемо такве и помогнемо пре свега њима лично а затим и људима из окружења.

Узрасну категорију **одрасла лица** (Табела 3.) чине сва лица корисници права по било ком основу од 26-64 године. Као што смо навели они чине 56,29% свих активних корисника Центра. Одрасли такође узимају највећи удео активно пренетих корисника из претходне 2020г. јер се ради о лицима која користе трајнија права углавном материјалне подршке и то : новчане социјалне помоћи, субвенција на плаћање комуналних услуга, неге и помоћи другог лица, затим поступка утврђивања родитељског додатка (издавање уверења о родитељском старању), корисника бесплатног оброка. Свакако не треба занемарити одрасла лица која су претрпела неки облик насиља о чему ће бити више информација у делу породично-правне и старатељске заштите.

ДЕЦА , МЛАДИ , ОДРАСЛИ , СТАРИЈИ	Пренети М	Пренети Ж	Пренети	Реактивирани 1	Реактивирани 2	Реактивирани	Нови М	Нови Ж	Нови	Укупно М	Укупно Ж	Укупно	У пасиву М	У пасиву Ж	У пасиву	Стање М	Стање Ж	Стање
DECA	3602	3020	6622	224	152	376	595	434	1029	4421	3606	8027	706	530	1236	3715	3076	6791
MLADI	1223	1294	2517	88	88	176	98	148	246	1409	1530	2939	300	295	595	1109	1235	2344
ODRASLI	8727	10409	19136	581	648	1229	726	594	1320	10034	11651	21685	1328	1459	2787	8706	10192	18898
STARLI	2153	2997	5150	73	105	178	210	331	541	2436	3433	5869	314	416	730	2122	3017	5139
УКУПНО:	15705	17720	33425	966	993	1959	1629	1507	3136	18300	20220	38520	2648	2700	5348	15652	17520	33172

Узрасну категирију деце (до 18г) и младих (од 18-26г). процентуално највећим делом чине деца и млади, чланови породица активних корисника новчане социјалне помоћи и осталих видова материјалне подршке. Најрањивија категорија је категорија деце која се стручним радом прате годинама а припадају категорији деце без родитељског старања, без адекватног родитељског старања, деца са проблемима у понашању, деца са сметњама у развоју као и деца која су претрпела неки од видова насиља било директно или индиректно. (Табела 4)

ДЕЦА , МЛАДИ , ОДРАСЛИ , СТАРИЈИ	Пренети М	Пренети Ж	Пренети	Реактивирани Г	Реактивирани Г	Реактивирани	Нови М	Нови Ж	Нови	Укупно М	Укупно Ж	Укупно	У пасиву М	У пасиву Ж	У пасиву	Стање М	Стање Ж	Стање
DECA	3602	3020	6622	224	152	376	595	434	1029	4421	3606	8027	706	530	1236	3715	3076	6791
MLADI	1223	1294	2517	88	88	176	98	148	246	1409	1530	2939	300	295	595	1109	1235	2344
ODRASLI	8727	10409	19136	581	648	1229	726	594	1320	10034	11651	21685	1328	1459	2787	8706	10192	18898
STARJI	2153	2997	5150	73	105	178	210	331	541	2436	3433	5869	314	416	730	2122	3017	5139
УКУПНО:	15705	17720	33425	966	993	1959	1629	1507	3136	18300	20220	38520	2648	2700	5348	15652	17520	33172

ДЕТАЉНИ ПРИКАЗ НОВИХ КОРИСНИКА ПО ГОДИНАМА СТАРОСТИ КРОЗ 2010-2021

2020

ДЕЦА , МЛАДИ , ОДРАСЛИ , СТАРИЈИ	Пренети М	Пренети Ж	Пренети	Реактивирани	Реактивирани	Реактивирани	Нови М	Нови Ж	Нови	Укупно М	Укупно Ж	Укупно	У пасиву М	У пасиву Ж	У пасиву	Стање М	Стање Ж	Стање
DECA																		
- 2 год.	211	227	438	6	1	7	211	205	416	428	433	861	21	30	51	407	403	810
3 - 5 год.	496	430	926	24	38	62	93	74	167	613	542	1155	72	54	126	541	488	1029
6 - 14 год.	1787	1454	3241	158	125	283	217	114	331	2162	1693	3855	230	180	410	1932	1513	3445
15 - 17 год.	940	770	1710	79	72	151	151	75	226	1170	917	2087	198	115	311	974	802	1776
MLADI																		
18 - 25 год.	1192	1266	2458	111	129	240	123	202	325	1426	1597	3023	292	292	584	1134	1305	2439
ODRASLI																		
26 - 59 год.	7468	9219	16687	558	854	1412	714	619	1333	8740	10692	19432	1245	1288	2533	7495	9404	16899
60 - 64 год.	1301	1000	2301	106	53	159	99	64	163	1506	1117	2623	192	159	351	1314	958	2272
STARJI																		
65 - 69 год.	724	615	1339	20	36	56	64	58	122	808	709	1517	133	83	216	675	626	1301
70 - 80 год.	582	895	1477	19	32	51	81	118	199	682	1045	1727	91	126	217	591	919	1510
81 - год.	643	1301	1944	17	35	52	71	123	194	731	1459	2190	80	155	235	651	1304	1955
УКУПНО:	15344	17177	32521	1098	1375	2473	1824	1652	3476	18266	20204	38470	2552	2482	5034	15714	17722	33436

2021

ДЕЦА , МЛАДИ , ОДРАСЛИ , СТАРИЈИ	Пренети М	Пренети Ж	Пренети	Реактивирани	Реактивирани	Реактивирани	Нови М	Нови Ж	Нови	Укупно М	Укупно Ж	Укупно	У пасиву М	У пасиву Ж	У пасиву	Стање М	Стање Ж	Стање
DECA																		
- 2 год.	256	256	512	2	3	5	147	152	299	405	411	816	34	31	65	371	380	751
3 - 5 год.	503	477	980	17	11	28	73	66	139	593	554	1147	102	91	193	491	463	954
6 - 14 год.	1878	1518	3396	119	83	202	191	131	322	2188	1732	3920	324	250	574	1864	1482	3346
15 - 17 год.	965	769	1734	86	55	141	184	85	269	1235	909	2144	246	158	404	989	751	1740
MLADI																		
18 - 25 год.	1223	1294	2517	88	88	176	98	148	246	1409	1530	2939	300	295	595	1109	1235	2344
ODRASLI																		
26 - 59 год.	7343	9332	16675	508	610	1118	634	542	1176	8485	10484	18969	1122	1300	2422	7363	9184	16547
60 - 64 год.	1384	1077	2461	73	38	111	92	52	144	1549	1167	2716	206	159	365	1343	1008	2351
STARJI																		
65 - 69 год.	801	645	1446	24	28	52	56	62	118	881	735	1616	117	88	205	764	647	1411
70 - 80 год.	649	926	1575	28	32	60	75	130	205	752	1088	1840	92	124	216	860	964	1824
81 - год.	703	1426	2129	21	45	66	79	139	218	803	1610	2413	105	204	309	898	1406	2104
УКУПНО:	15705	17720	33425	966	993	1959	1629	1507	3136	18300	20220	38520	2648	2700	5348	15652	17520	33172

Упоредивањем табела 5 и 6, односно броја корисника свих узраста детаљно по годинама, може се закључити да је број нових корисника мањи за 340 односно за 10,84%.

Број деце нових корисника се смањило у свим узрасним групама осим у групи од 15-17г. Све остале старосне групе имају благи пад нових корисника осим најстаријих корисника који имају благи раст од 4,8%.

Закључићемо да нема значајних одступања укупног броја корисника у 2021г. у односу на претходну 2020г. Број нових корисника је благо смањен а укупан број корисника у току године већи због броја пренетих корисника из 2020г.

Дакле, број грађана који се јављају као корисници у Центру по било ком основу или стеченом праву, из године у годину у неајвећем зависи од броја пренетих корисника који активно користе права на период који прелази из једне у другу календарску годину.

Ипак, као и сви остали систему у држави, тако је и социјална заштита под рефлексијом макро-економских и друштвено-политичких догађања. Свако значајније одступање од уобичајеног (као што је пандемија Ковид 19, временске непогоде итд.), утиче на померање броја корисника у свим системима па и у овом ку коме је центар за социјални рад.

О заштити коју центар пружа као установа са јавним овлашћењима и мере и услуге које примењује у заштити свих категорија грађана који по било ком правном основу имају право на неки од облика социјалне заштите, биће речи у наредном поглављу.

Подаци о оствареним правима, мерама и услугама

Извештај о раду Центра по својој структури мора да садржи и део који се односи на приказ и анализу пружених мера и услуга социјалне заштите у току извештајне године. Обзиром да центар за социјални рад пружа услуге из корпуса јавних овлашћења (старатељска, породично правна заштита, заштита жртава насиља, материјална подршка) као и права која прописује локална самоуправа (персонална асистенција, лични пратилац детета, помоћ у кући, дневни боравак, смештај у прихватилиште и прихватну станицу, социјално становање у заштићеним условима, привремено становање, право на опрему корисника за смештај у установу социјалне заштите или другу породицу, право на једнократну помоћ, право на бесплатан оброк, право на ослобађање од плаћања комуналних услуга, право на накнаду трошкова сахране, право на интервентну једнократну новчану помоћ), ради јасноће поделили смо и расчланили податке из опште табеле 7.

Табела 7.

ДЕЦА , МЛАДИ , ОДРАСЛИ , СТАРИЈИ	Пренети М	Пренети Ж	Пренети	Реактивирани	Реактивирани	Реактивирани	Нови М	Нови Ж	Нови	Укупно М	Укупно Ж	Укупно	У пасиву М	У пасиву Ж	У пасиву	Стање М	Стање Ж	Стање	
СТАРАТЕЉСКА ЗАШТИТА	1229	1248	2477			4	4	86	54	140	1315	1306	2621	37	6	43	1278	1300	2578
УСВОЈЕЊЕ									1	1	1	1	1	1		1			
НАЈОР НАД ВРШЕЊЕМ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА	30	24	54	1			1	5	2	7	36	26	62	2		2	34	26	60
ПОКРЕТАЊЕ ПОСТУПАКА ЗА ЗАШТИТУ ПРАВА КОРИСНИКА							1	1	2	1	1	1	2	1	1	2			
СПРЕВОЂЕЊЕ/ПРАЂЕЊЕ ВАСПИТНИХ НАЛОГА И ВАСПИТНИХ МЕРА	145	14	159				6	3	9	151	17	168	5	4	9	146	13	159	
МАТЕРИЈАЛНА ПОДРШКА	8864	10992	19856	3859	4188	8047	1608	1665	3273	14331	16845	31176	5213	5463	10676	9118	11382	20500	
СТРУЧНИ ПОСТУПЦИ И ИНТЕРВЕНЦИЈЕ	3	8	11	148	218	366	822	1018	1840	973	1244	2217	970	1236	2206	3	8	11	
УСЛУГЕ У ЛОКАЛНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ	295	539	834	6	8	14	7	21	28	308	568	876	4	7	11	304	561	865	
УСЛУГЕ ПОДРШКЕ ЗА САМОСТАЛАН ЖИВОТ	4	4	8							4	4	8				4	4	8	
САВЕТОДАВНО ТЕРАПИЈСКЕ УСЛУГЕ				11	19	30	66	117	183	77	136	213	77	136	213				
УСЛУГЕ СМЕШТАЈА	447	547	994			2	26	20	46	473	569	1042	26	13	39	447	556	1003	
НАЛАЗИ И МИШЉЕЊА ПО ЗАХТЕВУ СУДА - КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ДЕЦУ				20	12	32	136	67	203	156	79	235	156	79	235				
НАЛАЗИ И МИШЉЕЊА ПО ЗАХТЕВУ СУДА - КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ПУНОЛЕТНЕ				2	7	9	7	47	54	9	54	63	9	54	63				
НАЛАЗИ И МИШЉЕЊА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ОСТАЛО				186	547	733	261	476	737	447	1023	1470	447	1023	1470				
УКУПНО:	11017	13376	24393	4233	5005	9238	3032	3491	6523	18282	21872	40154	6948	8022	14970	11334	13850	25184	

Табела 7 приказује укупан број пружених услуга (40154) по груписаним врстама услуга.

Одмах се може приметити да су најзаступљеније услуге и мере које спадају у материјалну подршку и то 78% од укупног броја пружених услуга.

Следе мере и услуге породично-правне и старатељске заштите сих узрасних група 13%.

Осталих 7% чине саветодавно-терапијске услуге, услуге у локалној заједници и давање мишљења у вези стручних поступака по захтеву судова и других институција.

2% услуга су везане за смештај

Бројчани однос груписаних услуга је у видној диспропорцији јер материјална подршка заузима $\frac{3}{4}$ послова Центра. Ипак, број права, мера и услуга које се примене и њихова тежина и захтевност у току поступка је у обрнутој пропорцији приказаних бројева.

Вођење случаја у категоријама осталих 22 % мера, и услуга које се тичу породично-правне и старатељске заштите је јако временски захтеван процес, професионално тешко и укључује већи број учесника у поступцима. Заштита деце и младих као и остале две групе корисника захтева укљученост већег броја профила стручних радника као и надзор супервизора. Оптерећење и временски захват на вођењу случаја насиља, или измештања деце из нефункционалних и дезинтегрисаних породица је у приличној мери веће него рад на многим видовима материјалне подршке . Тако да када се ове две димензије различитих врста послова у Центру укрсте (број одређених облика заштите и тежина и захтевност), добија се сразмера оптерећености пословима који су бројчано мали са оним који имају велике бројеве.

Послови у вршењу јавних овлашћења

Надаље ћемо приказати рад стручних служби за децу и младе и одрасле и старе у пословима који су поверени Центру у склопу јавних овлашћења. (Табела 8)

Број налаза и стручног мишљења на захтев суда, у парницама у којима се одлучује о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права у току године		
Поступак пред судом	Број налаза и мишљења	Број деце
Вршење родитељског права	108	131
Регулисање личног односа детета и родитеља	98	125
Извршни поступак у регулисању виђања детета и родитеља	0	0
Лишење родитељског права	5	5
Прекршајни поступак	0	0
Поступак за заштиту права детета	3	3
Укупно	214	264

У односу на претходну годину број послова у заштити права детета и давања мишљења на захтев суда је смањен по евиденцији Центра, што ипак не значи да су поступци који се и даље воде а који су иницирани у 2021г. унети у евиденцију. Мера која није окончана односно примењена јер је поступак у току, често се не налази у ел. евиденцији. (Табела 9)

Послови вршења услуга смештаја у установе социјалне заштите и хранитељске породице			
Врста смештаја	Укупно Одрасли	Укупно Старији	Укупно
Породични смештај у другу породицу	1	0	1
Породични смештај у сродничку хранитељску породицу	33	6	39
Домски смештај	128	380	408
Укупно	162	386	548

У оквиру истог корпуса права и мера, служба за заштиту одраслих и старих (где спадају сва лица старија од 26 година) имала је само у сегменту услуге смештаја преко 500 поступака. Ту спадају поступци иницијалног смештаја у установу социјалне заштите, ревизије права, давања сагласности за располагањем средствима. Организацијски категорија одраслих који су смештени у друге породице јесу у домену службе за децу и младе јер се ради о пунолетним лицима на смештају у другим породицама а на редовном школовању. Њих ова служба у великом проценту „испрати“ до еманципације, тј. до изласка из смештаја и осамостаљења.

Превенција и заштита деце, младих, одраслих и старих у случајевима породичног и партнерског насиља, представља посебно тежак, одговоран и у овом моменту медијски и социолошки високо сензибилисан проблем. Друштво, медији и друштвене мреже у последњој деценији, помно прате ову проблематику, појаве случајева насиља у породици и вршњачког насиља, што је добро са једне стране јер спуштају лествицу трпљења и сакривања насиља у породици. Са друге стране медији, друштвене мреже и институције врло често, не поштујући приватност жртава и не водећи рачуна о последицама својих иступања, износе идентитет, чињеница па и детаље догађаја. Центар има посебно важну улогу по два основа: Породичном закону⁸ и Закону о спречавању насиља у породици⁹. У свом раду Центар односно њен руководилац (директор) одређује једно стручно лице које помаже и учествује у раду координационог тела састављеног од представника, полиције, центра и тужилаштва. Центар је у обавези да води евиденцију о пријавама насиља са свим релевантним подацима о жртвама, насилницима и догађају.

Досадашња пракса је показала да центар за социјални рад добро води евиденцију о пријавама насиља а да се о примењеним мерама заштите и плановима, потпомаже евиденцијом ОУПа и тужилаштва.

СТАТИСТИКА ПРИЈАВА НАСИЉА ЗА ПЕРИОД: 01.01.2021 ДО 31.12.2021			
* према жртвама насиља			
Доминантни облик насиља	Пол жртве		Укупно
	М	Ж	
<u>1</u> <u>ДЕЦА</u>			
1 ФИЗИЧКО НАСИЉЕ	12	21	33
2 ПСИХИЧКО НАСИЉЕ	3	9	12
ЗБИР ДЕЦА	15	30	45
<u>2</u> <u>МЛАДИ</u>			
1 ФИЗИЧКО НАСИЉЕ	12	40	52
2 ПСИХИЧКО НАСИЉЕ	4	25	29
3 СЕКСУАЛНО НАСИЉЕ		1	1
ЗБИР МЛАДИ	16	66	82
<u>3</u> <u>ОДРАСЛИ</u>			
1 ФИЗИЧКО НАСИЉЕ	69	221	290
2 ПСИХИЧКО НАСИЉЕ	36	183	219
3 СЕКСУАЛНО НАСИЉЕ		1	1
ЗБИР ОДРАСЛИ	105	405	510
<u>4</u> <u>СТАРИЈИ</u>			
1 ФИЗИЧКО НАСИЉЕ	17	39	56
2 ПСИХИЧКО НАСИЉЕ	13	22	35
ЗБИР СТАРИЈИ	30	61	91
<u>5</u> <u>И_КОРИСНИЦИ_НЕПОЗНАТЕ_СТАРОСТИ</u>			
1 ФИЗИЧКО НАСИЉЕ		3	3
2 ПСИХИЧКО НАСИЉЕ	1	1	2
ЗБИР И_КОРИСНИЦИ_НЕПОЗНАТЕ_СТАРОСТИ	1	4	5
УКУПНО	167	566	733

Табела 10. приказује број пријава насиља у 2021 години, за све узрасне групе разврстано по полу.

Укупан број је мањи него 2020 г. што ће се видети у упоредној табели 11. испод.

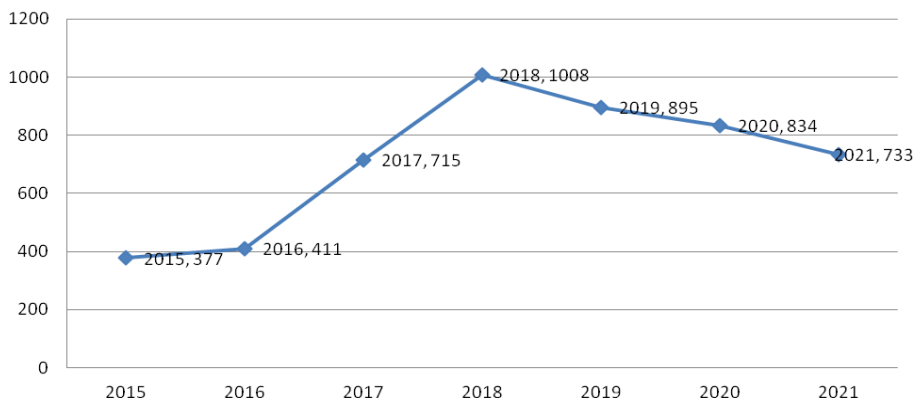
Константа која показује да је ова социопатолошка појава родно заснована је пол жртве насиља.

Кроз дуги низ година особе женског пола су већински жртве насилних радњи.

⁸ "Службени гласник РС", бр. 18/2005

⁹ "Службени гласник РС", број 94 од 24. новембра 2016

График пријава насиља по годинама од 2015 - 2021

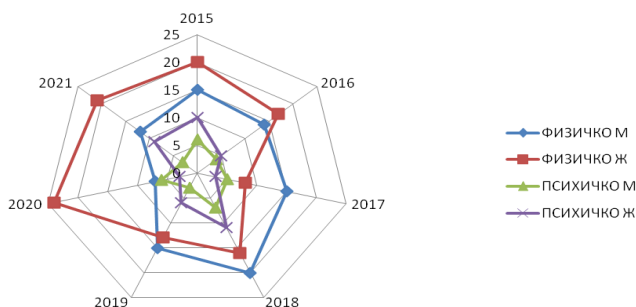
Центар кроз свој извештај о раду сваке године прати и даје кумулативни приказ насиља у породици па је у том смислу график 7 (испод)

У свим претходним извештајима о раду пратећи ову појаву, установили смо да се број пријава насиља константно смањује након једне године од доношења веома рестриктивног Закона о спречавању насиља у породици. Почетни скок након 2016 када је Закон¹⁰ објављен и који је видљив у 2017 (715) па још већи скок 2018 (1008) резултат су правног и институционалног оснаживања жртава да пријаве претрпљено насиље или претњу насиљем било које врсте. Након 2018 следи пад пријава насиља а самим тим и случајева који су процесуирани све до 2021г.

У свим претходним извештајима о раду пратећи ову појаву,

Закључак је да се правним путем тј. путем закона који се примењују, могу изазвати одређене промене у друштву у позитивном смислу. Ипак, сама примена овог Закона не гарантује и сасвим добре резултате уколико се након заштите жртава насиља не приступи санирању последица претрпљеног насиља. Све то мора да се ради у доброј координацији, правовремено, делотворним мерама и услугама.

Анализирајући насиље над децом у истом периоду може се утврдити да су женска деца чешће жртве и физичког (црвено) и психичког насиља (љубичасто). Ипак процентуални однос жртава по полу у категорији деце је у мањој дискрапанци него код свих осталих узраста.

Анализирајући насиље над децом у истом периоду може се утврдити да су женска деца чешће жртве и физичког (црвено) и психичког насиља (љубичасто). Ипак процентуални однос жртава по полу у категорији деце је у мањој дискрапанци него код свих осталих узраста.

33.33	66.67	19.51	80.49	20.58	79.42	32.97	67.03
М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж
Деца		Млади		Одрасли		Старији	

Тај однос је исти и у категорији старих, што би могло навести на претпоставку да се насиље у најмлађем и најстаријем узрасту усмерава у односу М: 1/3 – Ж: 2/3, док је код младих и одраслих однос већи, и то М: 1/5 – Ж: 4/5. Још једноставније на сваких 10 жртава насиља у категорији младих и одраслих 8 је жена а 2 мушкарца. Код деце и старих на сваких 10 жртава 3 до 4 су мушког а 6-7 су женског пола.

Табела 11. показује које су хитне мере заштите (према Закону спречавању насиља у породици) изречене од стране службених лица. Полицијска управа града Ниша је редовно достављала сва решења о изреченим мерама док су судски органи у том смислу инертни. Недостављање решења судских органа представља проблем у евидентирању мера по оба Закона.

¹⁰ Службени гласник РС", број 94 од 24. новембра 2016

Број хитних мера изречених учиниоцима у току године (према Закону о спречавању насиља у породици) према врсти мере и службеном лицу које изриче меру			
Број хитних мера	Службено лице које изриче меру		Укупно
	Полицијски службеник	Суд	
Мера привременог удаљења учиниоца из стана	336	0	336
Мера привремене забране учиниоцу да контактира жртву насиља и прилази јој	791	0	791
Укупно	1127	0	1127

Дакле, полицијска управа у сарадњи са Центром је издавала дупло већи број мера привремене забране учиниоцу контакта са жртвом, што указује да многи починиоци насиља живе ван брачне заједнице. Са друге стране они учиниоци насиља који живе у заједници са жртвом имали су обе мере и удаљења из стана (како би се жртва заштитила од присуства насилника) и забране приласка.

Старатељска заштита

Када говоримо о старатељској заштити свих узрасних категорија Центар је вршио редовна и ванредна преиспитивања старатељске заштите, односно разматрао извештаја стараоца и одобравао или одбијао.

За сву децу у хранитељским породицама и у домовима, водитељи случаја у служби за децу и младе су поред надзора провођења хранитељства, вршили и старатељски надзор.

Служба за одрасле и старе је током године обављала вишеструке послове за лица на смештају у установама социјалне заштите (476) од којих је 298 под старатељством. За сва лица у на смештају која су под старатељском заштитом надлежна служба је вршила надзор и контролисала рад старатеља, као и непосредно учествовала у давању сагласности за обављање разних неоподних правних и других радњи (давање сагласности за имунизацију, лечење, располагање новчаним средствима од личних примања, давање сагласности за располагање имовином).

Привремено старатељство је веома чешћи облик мере старатељске заштите, јер му је природа и намена да што брже произведе правно дејство, односно заштити права и интересе лица које се ставља под привремено старатељство.

Велики је број узрока и правних послова у којима се ова мера примењује. Код малолетних лица у поступцима хитног измештања из средина које угрожавају здравље и живот малометника, код пунолетних у поступцима заштите имовине и лица као и у заступању у правним стварима у којима сами корисници нису способни да учествују. Код старих како би се заступали интереси у току смештаја у установе социјалне заштите, споровима, као и располагања имовином и новцем.

Заштита малолетних лица у сукобу са законом и асоцијалним понашањем

Малолетна делинквенција и асоцијално понашање су присутни у нашем друштву и у граду Нишу дуги низ година. Ова појава је условљена социјалним дешавањима, економском ситуацијом као и глобалним дешавањима која долазе до младих путем све раширенијим медија и интернета.

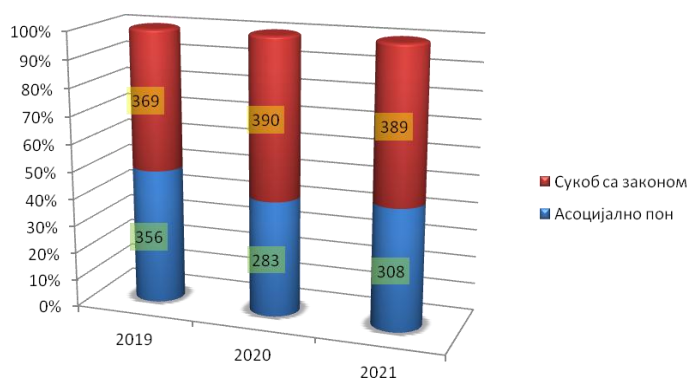
Центар за социјални рад у оквиру својих наджености има обавезу да учествује и спроводи поступке заштите мал. лица починиоца асоцијалних, прекршајних и кривичних дела. Такође стручни радници центра су у обавези да као представници органа старатељства учествују у припремним судским и да присуствују саслушању мал. који су приведени или притворени.

Следеће табеле приказују рад органа старатељства у предлагању мера заштите малолетника. (Табеле 12 и 13)

Малолетници са проблемима у понашању на евиденцији ЦСР у години према старости				
Старосна структура	Пренети	Новоевидентирани	Реактивирани	Укупно
до 14 год. (кривично неодговорна деца)	50	72	2	124
14 - 15	0	7	0	7
16 - 17	139	38	0	177
18 - 20	0	0	0	0
Укупно	189	117	2	308

Малолетници у сукобу са законом на евиденцији ЦСР у години према старости				
Старосна структура	Пренети	Новоевидентирани	Реактивирани	Укупно
до 14 год. (кривично неодговорна деца)	17	20	6	43
14 - 15	0	0	0	0
16 - 17	201	143	2	346
18 - 20	0	0	0	0
Укупно	218	163	8	389

Посматрано кроз трогодишњи период, малолетничка делинквенција има заравњен тренд.

Када једна социопатолошка појава има тренд одржавања, то би требао бити сигнал да се на том пољу мора радити на превенирању асоцијалног понашања пре свега, а затим и смањењу кривичних дела.

Најбоље је радити са децом у оној средини где проводе највише времена у интеракцији а то је образовни систем.

Послови по одлуци о правима из области социјалне заштите на територији града Ниша

На основу Закона о социјалној заштити ¹¹ (чл.11 и 209) и Одлуке о правима из области социјалне заштите на територији града Ниша ¹², Центар за социјални рад као надлежни орган за послове старатељске и социјалне заштите, спроводи поступке и одлучује о правима из поменутог Одлуке.

У 2021.г години стручне службе Центра су по Одлуци пружале следеће услуге:

- ❖ Помоћ у кући кроз пројекат Интегрисани систем услуга за стара и инвалидна лица
- ❖ Прихват и збрињавање лица која се нађу у скитњи до успоставе контакта са надженим центром.
- ❖ Смештај у прихватилише и прихватну станица за децу и младе
- ❖ Смештај жртава насиља у прихватилиште „Сигурна кућа“
- ❖ Социјално становање у заштићеним условима
- ❖ Привремено становање („Кућа на пола пута“) за децу и младе којима је престао смештај по основу Закона.
- ❖ Материјалну подршку кроз следеће видове:
 - Право на опрему корисника за смештај у установу социјалне заштите или другу породицу,
 - Право на једнократну помоћ
 - Право на бесплатан оброк
 - Право на ослобађање од плаћања комуналних услуга
 - Право на накнаду трошкова сахране
 - Право на накнаду трошкова за вантелесну оплодњу
 - Право на интервентну једнократну новчану помоћ.

У следећим табелама и графицима приказаћемо податке о оним услугама које су активно пружане за годину 2021.

Нека од побројаних права су стално присутна међу корисницима јер очигледно имају најефикаснији учинак или су процењена као права која се релативно најбрже остваре.

То су једнократне новчане помоћи, право на ослобађање од плаћања комуналних услуга, бесплатан оброк, помоћ у кући.

Центар учествује и у поступку остваривања права на родитељски додатак, иако се он остварује по Закону о материјалној подршци породице и није садржан у Закону о социјалној заштити. Центар као орган старатељства у поступку на захтев надлежног Секретаријата за остваривање овог права, проверава своју евиденцију и издаје уверење мајци или оцу о непосредном старању над дететом. Број ових поступака на годишњем нивоу је приличан ако се узме у обзир да и се ради по захтевима и других општина, односно центара за социјални рад.

¹¹ "Службени гласник РС", бр. 24/2011

¹² „Службени лист Града Ниша бр. 101/2012, 96/2013,44/2014, 118/2018, 18/2019

Поступак утврђивања испуњенсти услова субвенција на плаћање комуналних услуга и креирање листинга који сваког 25ог у месецу се достављају обједињеној наплати Ниш, представља стални и дугогодишњи посао који Центар обавља у оквиру проширених права из области социјалне заштите.

Једнократне новчане помоћи

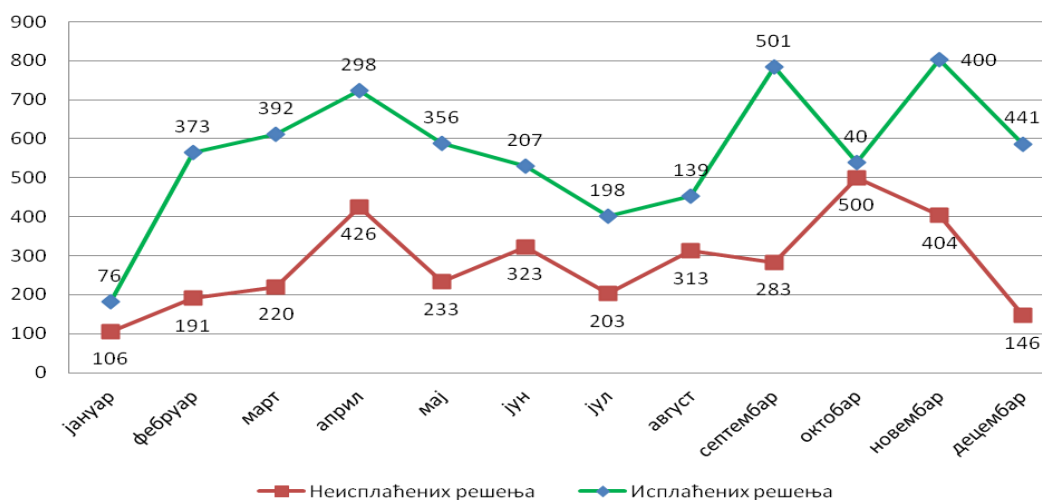
На следећем графику приказујемо број захтева за једнократном новчаном помоћи у периоду од 2014-2021 по годинама, број донетих решења и број реализованих решења до последњег дана у календарској години.

- Може се приметити да је број захтева сваке праћене године већи од броја подносиоца захтева из разлога што се грађани јављају више пута за ову врсту помоћи у току године.
- Такође број донетих решења о одобравању права на ЈНП је већи од броја захтева који се због нереализације у једно, преносе у другу календарску годину.
- Број исплатних решења у току године углавном кореспондира са бројем захтева изузев у годинама када их није било могуће реализовати .
- 2020 година је карактеристична по знатно већем броју захтева и реализованих решења јер се те године на основу одлуке градског већа исплаћивала ЈНП за ублажавање последица Covid 19.

Свакако да су једнократне новчане помоћи најтраженији облик материјалне подршке међу грађанима Ниша који се нађу у стању социјалне потребе. Тај вид помоћи је и најбржи уколико су средства за ову намену увек доступна на рачуну Центра. То је углавном тако али се догађају и ситуације да је потражња за ЈНП већа а да су средства тренутно недоступна (ситуације око буџетског ребаланса, закључавања система републичког плаћања ИСИБ). У току календарске године варира број исплаћених ЈНП по месецима што се види на следећем графику.

Преглед реализације решења ЈНП

Очигледно је дана самом почетку године у јануару месецу, имамо најмањи број реализованих помоћи због већег броја нерадних дана као и завршетка буџетске године која са собом носи одређене рачуноводствене провере.

Затим, је очигледан скок од другог до четвртог месеца а затим четворомесечни пад од маја до августа. Да ли то показује да потенцијални корисници у летњим месецима налазе алтернативне изворе за зараду није могуће утврдити са сигурношћу али се на основу аналогije са новчаном социјалном помоћи где се врши провера могућности зараде у овом периоду, може претпоставити.

Највећи скок и уопште највећи број корисника ЈНП је у септембру, када деца полазе у школу.

Карактеристика 2021 године је октобар где је огроман пад исплаћених ЈНП због ребаласна градског буџета.

Након тога ток исплате решења ЈНП је ишао уобичајено за годишњи тренд.

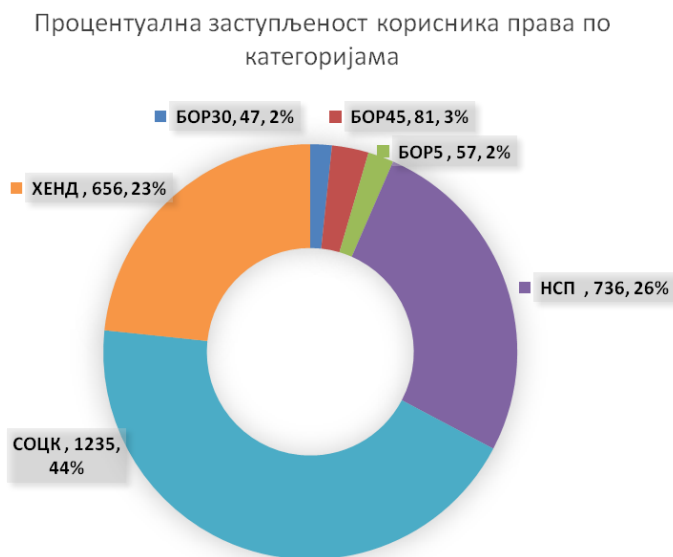
Што се тиче субвенционирања рачуна за комуналне услуге, стање коришћења овог права у 2021г. приказано је на следећем графику 12.

Преглед породица и корисника субвенција у 2021.

Највећи број домаћинстава која користе ово право је у јануару и јуну месецу текуће године. Тако је из разлога што се преиспитивање права врши полугодишње па су ти месеци најактуелнији. Број корисника права (свих лица у поменутих домаћинствима) креће се од 4294 до 5015. Просечно 4731 корисника у 2806 домаћинстава.

Поглед на график 14 даје увид у процентуалну заступљеност корисника права на субвенционирано плаћање комуналних услуга према **категорији** стицања овог права.

Највећу заступљеност имају корисници који су стекли ово право подносећи захтеве у општинама а на основу социјалне карте. Ту спадају лица корисници новчане социјалне помоћи са ороченим трајањем решења на 9 месеци и сви остали грађани којима се рачунају приходи до двоструког износа основице за новчану социјалну помоћ. Тај износ је у овом моменту око 18000 дин. Сви они имају умањење у износу од 1000 дин. Категорија корисника новчане социјалне помоћи по основу

неспособности за рад има потпуно ослобођење на плаћање свих трошкова обједињене наплате. Категорија грађана која остварује право преко удружења инвалидних лица (ХЕНД) има умањење максимално до 1000дин. Три категорије учесника рата 90 тих година, имају умањење разврстано у три категорија од 45%, 30% и 5% износа рачуна обједињене наплате.

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ САВЕТОВАЛИШТА ЗА ПОРОДИЦУ

У Саветовалишту за породицу запослене су две стручне раднице

Од јуна 2021, једна терапеуткиња из Саветовалишта за породицу налази се на позицији помоћнице директора за стручна питања, са повременим ангажовањем у пословима Саветовалишта, што се одразило на укупан број клијената са којима је рађено.

Саветовалиште за породицу остварује делатност као посебна радна јединица Центра за социјални рад "Свети Сава" у Нишу.

Како је епидемиска ситуација у овој години била променљива, рад са клијентима организован је у скалду са општим препорукама ресорног Министарства и владе Р. Србије.

Укупан број терапијских, саветодавних и информативних сеанси у Саветовалишту за породицу у 2021. години је 294. Број терапијских, информативних и саветодавних сеанси је нешто мањи у односу на претходну годину, што је условљено поштовањем приоритета у вези са смањењем ризика од ширења заразе као и смањењем броја извршиолаца у Саветовалишту за породицу.

У 2021. години, највећи број од укупног броја клијената јављао се Саветовалишту за породицу самоиницијативно, 53% . Ипак се бележи смањење броја клијената који се самоиницијативно јављају, док је број клијената упућен из служби, посебно из службе за заштиту деце и малдих значајно већи. Ово говори о све сложенијој проблематици са којом се водитељи случаја суочавају, са једне стране и недостајућим услугама са друге, јер се у овој констелацији често губи и занемарује примарна улога саветовалишта за породицу.

У неку врсту третмана у оквиру Саветовалишта укључено је 73% корисника. Са осталима је обављана нека друга врста услуге информативна или индивидуална, док је незнатан број корисника упућен некој другој институцији. Структура корисника у односу на овај критеријум је слична као и претходних година.

Структура корисника у односу на пол и образовни статус је такође слична као и раније, највише је клијената са средњошколским и високошколским образовањем, (средњошколско 49%, високошколско 38%) у нешто већем проценту се обраћају жене. Међутим и даље је задржан тренд да када је проблематика партнерске дисфункционалности у питању, жене и мушкарци иницирају саветодавно терапијски рад у сличном проценту, тако да се одговорност за релације на плану родитељства равномерно дистрибуира. (мајке као иницијатори 31%, очеви – 25%).

Структура проблема корисника, карактеристике третмана

Највећи број корисника услуга и даље самостално иницира долазак, у (53%) што је у складу са једним од основних принципа рада Саветовалишта, који представља добровољност као почетну мотивацију и покретач рада на промени.

Број корисника упућених од стране осталих служби Центра за социјални рад сличан је прошлогодишњем (40%), задржава се тренд већег броја корисника који на овај начин долазе у Саветовалиште за породицу у односу на раније извештајне периоде. На овај начин изражена је потреба за већом сарадњом са другим службама Центра, са службом за заштиту деце и младих најчешће када се процени да су деца у поступку родитељског развода погођена неким обликом манипулације или када се изриче мера корективног надзора над вршењем родитељског права.

Процењује се да је у овој области потребна перманентна едукација стручних радника екипе за заштиту деце и младих.

Већина корисника Саветовалишта долази због постојања више различитих проблема, који најчешће подразумевају истовремене тешкоће у личном, партнерском, родитељском и/или ширем породичном функционисању. Овај податак је значајан у односу на захтев за сложеношћу пружене услуге који из њега произилази.

Доминирају проблеми у партнерском функционисању (25%) корисника. Следе проблеми у постразводном функционисању (20%), проблеми из спектра родитељског функционисања (16%) затим у поступку развода (14%). Један број клијената се јавио због личних и развојних проблема.

Сложеност и врста третмана зависила је од сложености проблема клијената, њихових потреба и капацитета за саветодавно терапијски рад.

Услед сложености постразводне проблематике и све већег броја родитеља који у фази раздвајања или постразводном периоду манипулишу дететом/цом, ове године је реализован значајан број котерапијских сеанси.

Најчешћи третман избора је саветовање, које се организовало као индивидуално саветовање и као саветодавно усмеравање породице. Поред тога рађена је и породична (16%) као и брачна терапија (31%).

Један број клијената пућен је на друге институције у локалној заједници, што је често подразумевало међусекторску сарадњу.

Превентивни рад је важан сегмент делатности Саветовалишта, . На тај начин Саветовалиште остварује једну од својих основних улога, превенција дисфункционалности у породичном, брачном и личном функционисању, у овој години, као и у претходној, није било могуће организовати превентивни групни рад услед опште епидемиолошке ситуације, тако да су реализована гостовања на локалним телевизијама са цињем подизања психолошке културе грађана као и усмеравања у циљу превазилажења стреса у новонасталим околностима.

Традиционални Октобарски сусрети у социјалној заштити, одржани су у форми Вебинер конференције у сарадњи са Комором социјалне заштите. Овакав вид стручног усавршавања наишао је на велики одзив стручних радња, готово 900. Скуп је био међународни, са учешћем земаља региона (Р.Хрватска, БИХ, Македонија), али и са уводним предавањем проф. др Ђурађа Стакића, професора емеритуса са Пенсилванија универзитета (САД).Тема скупа била је „Орган старатељства – незаштићени заштитник“. Скуп је организован кроз четири независне сесије које су се односле на различите аспекте социјалне заштите:

- ❖ Старатељска заштита – где смо сада и како даље
- ❖ Заштита деце кроз увођење нових пракси
- ❖ Тежина професионалних захтева – предрасуде и осуде јавности

Саветовалиште за породицу – део процесне заштите или услуга доступна свим грађанима

У оквиру сарадње са другим институцијама терапеуткиње Саветовалишта одржале су вебинер састанак са студентима Филозофског факултета, департмана за психологију, са темом приказа организације рада служби Центра за социјални рад као и места и учешћа психолога у процесу рада.

Активности на припреми Монографије са предходних октобарских сусрета „Насиље над децом – реакција система“, окончане су штампањем и дистрибуцијом Монографије радова.

РАД НА ПОБОЉШАЊУ УСЛОВА ЗА РАД, ПОДИЗАЊЕ НИВОА ПРОФЕСИОНАЛНИХ КАПАЦИТЕТА ЗАПОСЛЕНИХ

Центар за социјални рад се финансира из два извора: буџета републике Србије, односно буџета надлежног министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, као и локланог буџета града Ниша. Средства финансирања су опредељена како за плате радника тако и за материјалне трошкове пословања. Укупна средства у 2021. која су утрошена за текуће одржавање и поправке зграде и опреме износе 584,582.00дин.

Што се тиче услуга **усавршавања и образовања** радника утрошено је 81,480.00 дин. јер је већи део обука успешно реализован путем online платформи, тако да су у том смислу трошкови стручног усавршавања мањи јер је већи део обука одржан путем интернета.

Центар је за сада **опремио screen room** (собу за посматрање) тока форензичког интервјуа са дететом жртвом насиља, тако што је преузео опрему на позајмицу док не реши коначно куповину своје опреме. Ова опрема одмах је дала могућност одржавања ФИДа, у присуству лица из тужилаштва, полиције, адвоката а да то не угрожава ток процеса присуством које је заклоњено у поменутој соби.

Центру **недостају поуздана возила** за теренске обиласке корисника. Обзиром да је једно возило ван погона (Фиат Пунто) због квара друг док је други оптерећен великим бројем захтева за коришћењем на терену а трећа Шкода као путничко возило није за теренске обиласке адекватна, то се намеће велика потрерба набавке једног новог теренског возила.

Центар ће се у 2022 години суочити са проблемом имплементације нових програмских решења у оквиру дигитализације државне управе, јер има хронични недостатак рачунара новије генерације са лиценцираних оперативним системима. Захтеви министарства надчежног за дигитализацију су јасни и конкретно прописују неопходне конфигурације за неометано коришћење ЕЗУпа и Социјалне карте. За сада центар поседује мање од 50% рачунара који имају адекватну конфигурацију за оперативни рад. Проблеми службе за одржавање се јављају на дневном нивоу, тако да се број радника који су „избачени“ из оперативног рада свакодневан.

ДИРЕКТОР

Зоран Јовић,
директор социјалог

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ ЗА 2021.

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ
О ПОСЛОВАЊУ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
«СВЕТИ САВА»
ЗА ПЕРИОД 01.01.2021- 31.12.2021

I

ПРИХОДИ ИЗ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ - ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА 01

ШИФРА ПРОГРАМА 0902, ШИФРА ФУНКЦИЈЕ 070

Шифра пројекта	Назив класификације	Износ у динарима
0005	Бруто зараде	69,922,127
0005	Допринос на терет послодавца	11,642,034
0005	Накнада за превоз	1,440,746
0005	Материјални трошкови	6,131,928
0013	Накнада за рад хранитеља	40,006,323
0013	Матуре и екскурзије за децу на хранитељству	268,746
0003	Професионално оспособљавање деце на смештају у институције	681,741
0003	Пакетићи за децу	170,000
0005	Солидарна помоћ за рођење детета а по правилнику	195,867
0005	Отпремнине за одлазак у пензију	928,268
0005	Јубиларне награде	730,757
	УКУПНО:	132,118,537

II

ПРИХОДИ ИЗБУЏЕТА ГРАДА НИША - ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА 07

ШИФРА ПРОГРАМА 0902, ШИФРА ФУНКЦИЈЕ 070
програмска активност 0005

		Износ у динарима
Економ класификација	Назив класификације	Износ
7331	Трансфери осталим нивоима власти	62,667,502
7331	Помоћ у кући	6,914,510
7331	Једнократне новчане помоћи	31,109,268
7331	Увећана једнократна новчана помоћ	3,150,000
7331	Једнократне новчане помоћи- свих Градских Општина	17,907,000
7331	Бесплатно сахрањивање	1,383,897
7331	Субвенције за стамбено комуналне услуге ЈКП ОБН	75,450,433
7333	Субвенције за стамбено комуналне услуге ЈКП Наисус	10,189,582
7333	Социјално становање у заштићеним условима	1,164,107
7333	Трансфери осталим нивоима власти ГО Палилула	1,237,475
	УКУПНО:	211,173,774

III**ОСТАЛИ ПРИХОДИ = РАСХОДИ ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА 01**

ШИФРА ПРОГРАМА 0902, ШИФРА ФУНКЦИЈЕ 070

		Износ у динарима
Економ класификација	Назив класификације	Износ
	боловање преко 30 дана	
771111	Меморандумске ставке- боловање преко 30 дана	1,124,135
414121	Исплаћено боловање преко корекције расхода	1,124,135
	УКУПНО:	0

УКУПНИ ТЕКУЋИ ПРИХОДИ
За период 01.01.2021-31.12.2021. год.

I	Из буџета Републике	132,118,537
II	Из буџета Града Ниша	211,173,774
	УКУПНИ ПРИХОДИ:	343,292,311

I
СТРУКТУРА РАСХОДА
ПО ИЗВОРИМА ПРИХОДА

	РАСХОДИ ИЗ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СА ИЗВОРА ФИНАСИРАЊА	
	01	
ШИФРА ПРОГРАМА 0902, ШИФРА ФУНКЦИЈЕ 070		
програмска активност 0005, програмска активност 0013 и 0003		
		Износ у динарима
Шифра пројекта	Назив Ек. класификације	Износ
4111	Плате и додаци запослених	69,922,127
4121	Доприноси на терет послодавца	11,642,034
4126	Јубиларне награде	730,757
4143	Отпремнина за одлазак у пензију	928,268
4131	Пакетићи за децу	170,000
4144	Солидарна помоћ за рођење детета а по правилнику	195,867
4151	Накнада за превоз	1,440,746
4212	Енергетске услуге	839,180
4213	Комуналне услуге	176,527
4214	Услуге комуникација	1,725,972
4215	Трошкови осигурања	5,340
4221	Трошк.службених путовања, дневнице	256,020
4221	Трошкови превоза на службеном путу	123,142
4221	Трошкови смештаја на службеном путу	28,625
4232	Компјутерске услуге-одржавање рач.	72,927
4233	Услуге образовања и усавршавања	81,480
4234	Услуге штампања	13,235
4235	Стручне услуге-накнада	757,628
4239	Стручне услуге-накнада за рад хранит.	40,006,324
4237	Трошкови репрезентације	34,729
4249	Остале специјализоване услуге	51,350
4251	Текуће поправке и одржавање зграде	285,760
4252	Текуће поправке и одржавање опреме	298,822
4261	Административни материјал	413,424
4263	Матријал за образовање запос.-стручна литература	120,018

4264	Материјал за саобраћај	435,310
4265	Материјал за посебне намене	220,604
4268	Материјал за хигијену	137,644
4721	Накнаде из буџета за децу и породицу ПОР	681,741
4723	Накн. из буџета за децу и породицу-екскурзије и матуре	268,746
4822	Таксе	3,510
4821	Регистрација возила	50,680
	УКУПНО:	132,118,537

<p>II СТРУКТУРА РАСХОДА ПО ИЗВОРИМА ПРИХОДА</p>		
<p>РАСХОДИ ИЗ БУЏЕТА ГРАДА НИША СА ИЗВОРА ФИНАНСИРАЊА 07</p>		
<p>шифра програм 0902, шифра функције 070 програмска активност 0005</p>		
		Износ у динарима
Економ класифи кација	Назив класификације	Износ
4111	Трансфери осталим нивоима власти - бруто зараде	44,101,537
4121	Трансфери осталим нивоима власти - доприноси	7,342,906
4134	Поклон пакетићи за децу	170,000
4143	Отпремнина за одлазак у пензију	570,539
4144	Солидарна помоћ	402,179
4151	Накнада трошкова за превоз	1,123,556
4161	Јубиларне награде	194,093
4222	Трошкови превоза за рад по позиву	200,000
4212	Трошкови грејања	1,235,000
4235	Стручне услуге - услуге по уговру ппп послови	2,932,601
4237	Трошкови репрезентације	18,626
4251	Текуће поправке и одржавање	60,000

4269	Потрошни материјал	93,300
4261	Административни материјал	406,300
4726	Накнаде из буџета из буџета у случају смрти	1,383,897
4728	Комуналне бенефиције - Наиссус	10,189,582
4728	Комуналне бенефиције - Јкп Обн	75,450,433
4728	Социјално становање у заштићеним условима	1,164,107
472931	Једнокртне помћи - Град	31,109,268
472931	Увећана једнократна помоћ	3,150,000
472931	Једнокртне помћи - ГО Пантелеј	3,169,000
472931	Једнократна помоћ- ГО Палилула	3,981,000
472931	Једнократна помоћ - ГО Медијана	3,026,000
472931	Једнократна помоћ- ГО Црвени Крст	6,471,000
472931	Једнократне помоћи - ГО Нишка Бања	1,260,000
4822	Административне и судске таксе	40,000
5122	Набавка основних средстава за канцеларије	288,850
	УКУПНО:	199,533,774

УКУПНИ ТЕКУЋИ РАСХОДИ		
За период 01.01.2021 - 31.12.2021. год.		
I	Из буџета Републике	132,118,537
II	Из буџета Града Ниша	199,533,774
УКУПНИ РАСХОДИ:		331,652,311
<u>РЕКАПИТУЛАЦИЈА</u>		
ТЕКУЋИ ПРИХОДИ	343,292,311
ТЕКУЋИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ	331,652,311
БУЏЕТСКИ СУФИЦИТ	11,640,000
<p>Буџетски суфицит у износу 11.640.000,00 динара преноси се у 2022 години за извршење програма рада Центра за социјални рад на извору 017 у програму Исиб. Апропријације за извршење програма рада и намена буџетског суфицита дефинисана је финансијским планом.</p>		
ШЕФ РАЧУНОВОДСТВА		ДИРЕКТОР
Јасмина Илић, дипл ецц 		Зоран Јовић, дипл социолог
		